

Stev. 30

Entered as Second-Class Matter July 8th, 1903, at the Post-Office
at Chicago, Ill., under Act of March 3rd, 1879

Chicago, Ill., 29. julija 1910

Kdor ne misli svobodno, se ne mora
boriti za svobodo!

Leto IX

Razgled po svetu.

AVSTRIJSKO-OGRSKA.

Dunaj, 28. julija. Avstrijsko-srbska trgovinska pogodba je po več let trajajočem pogajanju sedaj končno sklenjena. Podpisali sta jo obe strani.

Pogajanja radi pogodbe, ki je za Srbijo jako ugodna, so bila svojevčasno o priliki aneksijske krize prekinjena, ko je zahtevala Srbija od Avstrije odškodnino za anektiranje Bosne in Hercegovine. Ko se je končala kriza, sta obe državi nadaljevali z pogajanjmi.

Budimpešta, 26. julija. Veliko pozornost je vzbudil apel, katerega je izdal vodja Švabov v Bonatu, Johann Roeser. Sedmograške Sakse napominja, naj se na nikak način ne družijo z Madžari, ampak naj raje vstanovijo skupno z jugoogrskimi Švabi nemško nacionalno stranko.

Dunaj, 28. julija. Odkar je ponesrečil nemški zrakoplov "Deutschland," ki naj bi otvoril prvo redovito vožnjo po zraku, je izgovabil avstrijsko-ogrsko vojno upraviteljstvo zaupanje v Zeppelin in ne samo to, ampak do zrakoplovov sploh. Mnogo zrakoplovov je bilo v delu, a jih ne bodo izgotovili. Mesto njih bodo gradili letalne stroje, ker je vojno ministrstvo mnenja, da so samo ti v vojne svrhe sposobni.

FRANCIJA.

Francozki vladi grozi nov škandal, ki ima lahko prav resne posledice. Več poslancev se je že dalj časa trudilo, dobiti računsko poročilo, kako se je porabil denar, ki je bil nabran povodom povodnji zadnjega januarja. Parlament je dovolil v podporo tisočim, ki so sledi poplave izgubili vse, kar so imeli, ali so vsaj trpeli veliko škodo, 22,000,000 frankov, in skoraj ravno tako visoka svota je bila nabrana potom prostovoljnih prispevkov. Danes, po preteku šestih mesecev katastrofe, mnogo onih, ki so trpeli največjo škodo, ni dobilo niti vinarja podpore, in nikdo ne ve, kam je šel denar. Odbor, ki je imel nalog, razdeliti milijone, se brani dati obračun, in radi tega so predlagali poslanci preiskavo. Pričakovati je škandaloznih odkritij. Radikalno časopisje zatrjuje očitno, da se je spet enkrat pri razdelitvi ogromnih svot goljufalo kar na debelo.

ŠVICA.

Luzern, Švica, 26. julija. Veliki vodljivi zrakoplov "Ville de Luzerne", ki zamore nositi štiri najst potnikov in potrebno moč, je napravil včeraj poizkusno vožnjo. Pozneje ga bodo rabili za redno prevažanje potnikov. Zrakoplov se je dvignil pri močnem vetru, vendar se je izkazal popolnega in je plul večkrat križem nad jezerom. Vodljivi zrakoplov, ki je last neke parizske delniške družbe, bodo podvezli pozneje vožnje okoli gorskih vrhov alp. Ljudje se jako zanimajo za potniški promet po zraku, in za več voženj so prodani že vsi sežeži.

ITALIJA.

Strašen vihar je divjal 23. t. m. v okraju jugozapadno od Milana. 60 oseb je ubitih in na stotine ranjenih. Pomoč so poslali v vse kraje, kjer je gospodaril vihar. Mnogo ljudij je izgubilo domovja.

JAPONSKA.

Tokio, Japonska, 24. julija. — Potniški parnik "Tetsurei-Maru", ki vozi med Kobe in Dairen, se je potopil preteklo noč na višini Ohindo, Koreja. Na parniku je bilo 346 potnikov, od katerih se jih je rešilo 40. Druge pogrešajo. Poročila iz Ohindo javljajo, da sta se rešila dva čolna s 40 potniki, ki so opisovali razburljivo prizore, ki so se odigrali, ko je parnik v megli zavozil v pečine. Šest čolnov napolnjenih s potniki so spustili na vodo. Kapitan in večji del moštva se ni mogel rešiti.

NEMČIJA.

Po Nemčiji je divjala zadnje dneve nevihta, ki je napravila povsod obilo škode. V Brunsvigu je močan veter razdejal in uničil krasne nasade.

Ravno tako je v Magdeburgu. Tudi tam je napravil vihar obilo škode. V okrožju Gardelegen so gozdovi mnogo trpeli, in gradu veleposestnika Schulenburga je odneslo streho. Žetev je v nekaterih okrajih popolnoma uničena.

V Norimbergu sega škoda, povzročena vsled neurja, v stotisoče mark. V mestu so ulice pokrite s strešno opeko in dimniki, tako, da po nekaterih ni mogoče hoditi.

Šadna letina in pred vsem hmelj, ki daje vsako leto tisoč in tisočim zaslužka, je v norimberškem okrožju, središču svetovnega trga za hmelj, uničena.

ŠPANSKO.

V pogovoru z nekim zastopnikom pariškega lista "Figaro" se je min. predsednik Canalejas na vprašanje, kako se bo končal boj z vatikonom, takole izrazil: "Kakšen izid bo imel spor, ne more sedaj nikdo vedeti. Vlada more jamčiti samo za to, kar bo sama storila. In potrpežljivo bo čakala na pripoznanje svoje pravice s željo, da se doseže sporazum, ne da bi bila na kak način ponižana, ali da bi kdo segal v njeno pravico vladati in dajati zakone. To vse je tudi omejeno v poslanici, katero je prebral kralj pred kortesom."

Nadalje je izjavil Canalejas, da bi morala nastati revolucija od zgoraj, da se reši deželo, in da so potrebne obsežne reforme, posebno v socialnem oziru.

V Madridu glavnem mestu Španije, so se uprli tamošnji jetnišniki kaznjenci. Boj med temi in pazniki je trajal tri ure, in končalo ga je šele poklicano vojaštvo, ki je streljalo v zrak.

ANGLEŠKA.

Angleške sufragetke so priredile dne 23. t. m. velikanski obhod po mestu London. Več, kakor 100,000 žen in deklet je korakalo proti Hyde Park. Tam je govorilo 150 govornikov in govornice iz štiridesetih tribun nad pol milijona glav broječi množici.

NICARAGUA.

Glasom brzjavke, katero je dobil washingtonski zastopnik nicaragajskih insurgentov od generala Mena, je odredil nicaragajski predsednik Madrid, da bodo vsi insurgente ustreljeni. Dva vjeta upornika bodeata ustreljena, medtem ko je oprostil general insurgentov 15 vjetih vladnih vojakov.

KNJIŽEVNOST.

Vsebinska 3—4 zvezku "Svobodne Misli", ki izhaja v Pragi, in je edin slovenski svobodomiselni list v Evropi, je sledeča:

T. G. Masaryk, (konec).

Thuringus: Zgodovina najznamenitejših nemških redov.

Narodnost in vera.

Jos. Bernhard: Proletariat in cerkev.

Trubarjev spomenik.

Jezuiti in Slovani ali humbug s slovanskim bogoslužjem.

Jubileji napredka.

Veski fanatizem.

Osebnost in družabna higijena.

Ibok in Čilgej.

Razno.

"Svobodna Misel" izhaja vsak mesec in stane za Ameriko 4 K na leto. Upravištvu "Sv. M." je v Pragi — Vinogradi, Češka. Ta naslov zadostuje. Priporočamo!

Listu v podporo.

M. Kočvar \$1.00, J. Škufca 25c, F. Kos 25c, in Neimenovan 25c, zato da bi nekdo z listom iz Chicago nehal krošnjati ob obalnih mišiganskem jezera. Hvala vsem darovalcem!

Celoletna naročnina na "Glas Svobode" je \$2.00 (dva dolarja).

Delo in štrajk.

Štrajk v Illinoisu.

24. t. m. so se sešli v Ipdianapolisu glavni predsednik U. M. W. of America in še nekateri drugi uradniki izvrševalnega odbora. Navzoči so bili tudi nekateri uradniki illinojske premogarske unije in zastopniki operaterjev. Na tej konferenci so se zedinili ter sklenili nekako pogodbo, katero so predložili premogarjem, da volijo t. j. da pogodbo sprejmejo ali ne. Volitve se so že vršile, a kako so izpadle nismo ob zaključku lista še izvedeli. Radi te pogodbe vlada med premogarki velika nezadovoljnost. Štrajkarji trdijo, da so se operatorji ravno pripravljali, kako bi se podali, večje število teh je že poprej sprejelo njihove pogoje in podpisalo iste. Vse kaže, da so sklenjeno pogodbo štrajkarji pri volitvah odklonili kot sramotno mešetarijo. Nekatere unije so sprejele resolucije na one uradnike, ki so podpisali pogodbo, naj odstopijo iz urada. Obdržujejo tudi protestne shode, na katerih obdelavajo uradnike, ki so podpisali ono pogodbo.

Natančneje o tej zmešnjavi poročamo prihodnji teden.

Premogarki v Iowa so po glasovanju skoraj enoglasno sklenili, da posodijo illinojskim tovarišem, ki štrajkajo, \$100,000.

Položaj v Westmoreland premogarskem okraju je do danes še neizpremenjen. Operatorji se nočejo udati in s silo hočejo streti štrajk. Plačani hlapeci streljajo na mirne štrajkarje, delavske izdajce, največji neznajneži na svetu, pomagajo kapitalistom, a vse to ne bo nič pomagalo. Da bodejo premogarki v doglednem času zmagali, je več, kakor gotovo. In naj se delavski izkoriščevalci poslužujejo še tako podlih sredstev, končno jim vendar ne bo preostalo drugega, kakor dati delavcem pravice, za katere se potegujejo.

Rojak štrajkar nam poroča, da je Connellsville Coal and Coke Co. priznala unijo in ugodila premogarskim zahtevam. (Glej dopis iz Claridge, Pa.)

Tiranstvo coloradskih premogarskih baronov. Po zapadnem delu države Colorado, kjer je premogarski štrajk, so premogarski baroni štrajkarje iz hiš, katere so sami postavili z lastnim prislužkom že pred 25 leti, sedaj iztirali. Štrajkarji se temu zoperstavljajo, dasi je zemlja premogarskih družb. Iste so, ko so delavce izvažile tje, zatrdile, da jim odstopijo zemljo s pogojem, če hočejo postati premogarki in si postaviti hiše.

Kapitalisti so pač vsi in povsod enaki.

U. M. W. of America je najela odvjetnika, da bo reveže zastopal pravnim putem. Če je le količkaj pravice, je bodo mogli biti tudi ti revni delavci v "svobodni" deželi deležni!

Delavski položaj v zapadni Pennsylvaniji je tako slab, da hoče avstrijska vlada naseljevati tjejak otekočiti (kako? na kak način?), da s tem protestuje proti izkoriščevanju delavcev v pennsylvanski majnah in tovarnah. Avstrijski podkonzul Edgar Prohnik je izjavil, da tvori 300,000 Avstrijcev, ki so prišli v zapadno Pennsylvanijo in West Virginijo, 75 odstotkov delavskih močij in ravno toliko odstotkov rudarjev. Navaja, kako se množe nesreče, in kako težko je dobiti kako odškodnino; nadalje poroča o pomanjkljivosti stanovanj.

Konzul se je baje tako izrazil: "Po mojem mnenju bode storila vlada iste korake, kakor v Braziliji, da bode naseljevanje v te okraje popolnoma onemogočila, ali vsaj omejila, dokler se razmere ne izboljšajo. Od tega bi imeli korist naseljenci, kakor tudi njihova domovina in mislim, da bi se potem sedanj položaj kmalu izboljšal."

Chicaški carpenterji (notranji delavci) so še vedno na štrajku.

Zunanji delavci delajo. Podrobnosti ne moremo poročati, ker je objubljeno poročilo izostalo!

Nemiri povodom štrajka železniških nastavlencev. V South Bend, Ind., je prišlo na kolodvoru in skladiščih Grand Trunk železnice do burnih prizorov.

Železniška družba je naprosila za pomoč milice, ki pa štrajkarjev še niso dejanski napadli. Na kanadski strani so se pogajanja popolnoma razbila.

V Montreal, Kanada, so izjavili uradniki Grand Trunk železnice, da zopet sprejemajo tovore za prevoznjo. Tudi so železniške delavnice, ki so bile pred enim tednom zaprte, zopet odprte.

V Scranton, Pa. je bil James Čicone povodom spopada med štrajkujočimi delavci Delaware & Hudson železnice in skabi ustreljen in je umrl. Dva skaba sta kot sumljiva storila zaprta.

Državni konštaberji in šerifovo moštvo "skrbi" za mir.

Iz Detroita prihaja vest, da kanadski naselniški inšpektorji zavračajo stavekake.

V Chicagu je najela Grand Trunk železnica 200 posebnih policajev in 500 skabov!

Zmaga štrajkarjev. V Denison, Texas, so se vrnilo delavci pri pločevini in kovači Missouri, Kansas in Texas železnice, ki so že več tednov štrajkali, na delo, ker so dobili zagotovljenje, da se jim dá večja plača in da bodo odslej delali pod boljšimi delavskimi razmerami.

Louisville in Nashville železnica je dovolila svojim 4000 delavcem, ki so vposleni v delavnicah, 6 odstotno povišanje plače.

400 inozemskih nastavlencev "Federal" sladkorne rafinerije v Yonkers, N. Y. štrajka. Uradniki nočejo vedeti zakaj.

Vsak delavec bi moral biti član unije. John Mitchell, bivši predsednik U. M. W. of A. in sedanjí podpredsednik, je izdal cirkularje na 3,000,000 organiziranih delavcev, v katerih jih nagovarja, roti in prosi, naj iz svoje srede sestavijo odbore z nalogo organizirati v tekočem fiskalnem letu 20,000,000 še neorganiziranih delavcev.

Western Federation of Miners zbornoje ta teden v Denver, Colo. Navzočih je več sto delegatov iz zapada in severozapada, kakor tudi Alaske.

Kršitev delavske postave.

Buffalo, N. Y. 26. julija. Pred tukajšnjim county sodnikom so priznali odvjetniki Delaware, Lackawanna, Western in Erie železnice, da so družbe kršile delavsko postavo. Ta določuje, da morajo dobiti vslužbeni plačo najmanj polmesečno, in ker se družbe te postave niso držale, je vsaka od gori omenjenih obsojena na \$100 globe.

Za premogarje.

Prve tri rešilne postaje, ki bodo imele namen, reducirati smrtnost slučajev v majnah, bodo postavili v Birmingham, Ala., Huntington, W. Va. in Wilkesbarre, Pa. Tako naznanja IGeo. Otis Smith, ravnatelj novega urada za majne. Na priporočilo tajnika za notranje zadeve, Ballingerja, bodo postavili devet takih postaj. Alabamska rešilna postaja obsega premogarska polja v Alabami, jugoiztočni Tennessee in severozapadni Georgiji; Huntington postaja premogarska polja južne Ohio, zapadne W. Virginije in severoiztočnega Kentucky, ter Wilkesbarre postaja vsa polja trdega premoga.

Drugi postaje bodo etablirali, kakor hitro bodo pripravljeni načrti in poiskana pripravna mesta. Pri vsaki postaji bode nastavljen izkušeni premogar kakor "forman", katerega dolžnost je, podučevati premogarje v svojem okrožju, kako se morajo v slučaju kakne nezgode zadržati, in ustanoviti rešilno moštvo. Vsaki postaji bodo pridelani najmodernejši rešilni aparati.

Razne novice.

Eksplodizija v rudniku.

Johannesburg, Transval, 25. t. m. Vsled eksplozija v Simmer East Deep-Mine je bilo usmrtenih 15 domačinov in 13 belcev; ranjenih je bilo 76 domačinov.

Huda vročina.

V Michita, Kans. in Enik, Okla., so imeli v ponedeljek izredno hudo vročino — 109 stopinj v senci!

Uspehi upornikov.

Nicaragvajski uporniki zatrjujejo, da so zopet zasedli tri mesta, od katerih je eden strateške važnosti.

Poljska slavnost.

V New Yorku in okolici je praznovalo nad 40,000 Poljakov obletnico bitke pri Tannenbergu, pred 500 leti z mašo in zabavami v Midland parku, Staten Island.

Srečo je imel.

Zrakoplovec Walter F. Shoult je padel v Aurori z zrakoplova 700 čevljev globoko, a se mu nič hudega pripetilo. K sreči je padel v reko Fox. Rešil se je brez težave na nek otok.

Debs bolan.

Brzjavna poročila iz Rochester, Minn., kamor je šel Debs iskati zdravja k Majo Cratoma, javljajo da je Debs, delavski bojevnik, hudo bolan, in da ni nikomur dano ga videti.

Nov velikanski most.

Iz Fort Lee v New Jersey na Manhattan Island, New York, na 197 ulici, bodo naredi most čez reko Hudson. Dolg bo skoraj še enkrat tako, kakor je brooklynški, ter bo stal \$10,000,000. Z gradnjo so že pričeli.

Angleška bojna ladija za Nicaragua.

Kingston, Jamacia, 25. julija. Angleška križarka Seylla je odplula prošlo noč proti Bluefields. Bila je že preje tam. Kapitanu je prepovedano, napasti upornike, ker bi bili inozemci oškodovani.

Spalna bolezen.

Mr. Billgitt v Milwaukee, Wis. je že deset dni v bolnici. Njena bolezen je dokaj nenavadna. Že tlvajset dni trdno spi in ni med tem časom, skoraj ničesar zavžal. Njeno stanje ni nevarno. — Zdravniki se za to čudno bolezen zelo zanimajo. Bolnica je stara 45 let.

Potres v Rock Springs, Wyo.

V noči od 24. do 25. t. m. in zgodaj jutraj je bilo čutili v Rock Springs, Wyo., več močnih potresnih sunkov. V nekem premogovniku so se na nekaterih krajih sesule stene, da obratovanje deloma počiva.

O zlata prostost!

Iz jetnišnice v Ironton, O. so si zaželeli štirje jetniki prostosti in res se jim je posrečilo pobegniti. Enega beguncev, ki se imenuje Grover Cleveland, so zopet vjeli.

Oblak se je utrgal.

Nad Bisbee, Ariz., se je utrgal oblak, in pri tem so utonile tri osebe. Šest jih pogrešajo. Mnogo stanovanjskih in trgovskih poslopj je razdejanih. Ceste so poplavljene in ves promet počiva. Škode je najmanj \$180,000. Več sto glav goveje živine in ovac je utonilo. Nashoria železniška proga je več mil daleč razdejana.

Ministrstvo v Peru odstopi.

Lima, Peru, 25. julija. Ministrstvo Ugareche hoče odstopiti. — Vzrok temu je iskati v neugodni rešitvi ecuaderskega spora radi meje.

Bivši dijak — vlomilec.

Bivši dijak George vsenčilišča, John Meholt, sin predsednika neke tovarniške družbe v Atlanti, je pripoznal v Kansas City, Kans. da je izvršil vlom, nakar je bil obsojen na dve leti ječe.

UREDNIK "GLAS NARODA" V NEW YORKU SE POSLAVLJA.

G. Viktor J. Valjavec je imenovan po uradu za trgovino in delo uradnikom Zedinjenih držav.

V štev. 28. z dne 15. julija smo poročali o jubileju urednika "Glas Naroda" v New Yorku, g. Viktorja Valjavca, in mu povodom njegovega desetletnega delovanja na polju časnikarstva častitali.

Danes pa z veseljem zabeležujemo vest, da je zvezina vlada odlikovala našega rojaka, g. Valjavca, s tem, da ga je po uradu za trgovino in delo imenovala državnim uradnikom.

G. V. Valjavec se v štev. 169., dno 21. t. m. "Glas Naroda" poslavlja od rojakov, ter zagotavlja, da bode tudi še v nadalje, kolikor mu bode mogoče, deloval v korist slovenskega naroda v Ameriki. V svojem novem delokrogu bode gotovo imel za to večkrat priložnost.

Uredništvo "Glas Naroda" je prevzel z 22. t. m. g. Frank Sakser sam.

Našem bivšemu tovarišu povodom njegovega odlikovanja najiskreneje častitamo ter mu želimo v novi službi mnogo uspehov.

Ured. Glas Svobode.

"Belo sužnjstvo".

Sameul Nelson, ki je bil preteklo soboto v Atlantic City, Pa. aretovan radi "belega sužnjstva" je bil v ponedeljek v Philadelphiaji stavljen pod \$5000 jamčevine. Mary Lokay, neko Poljakinja, je lopov izvalil iz nekega restavranca, obljubivše ji, da bo lahko zaslužila vsak dan \$15—20. Mary Lokay govori le malo angleški in ima tri brate, ki bivajo v Camden.

Kaznjenci, delavci na farmah.

Lexington, Ky., 27. julija. Farmerji v srednjem Kentuckyu so si preskrbeli v velikem številu kaznjencev kot delavce in plačujoče denarne kazni za jetnike, samo, da jih oprostijo ječe in dajo s tem delavce. Danes je bilo na ta način zopet 20 kaznjencev izpuščenih iz Mercer County kaznilnice. Pri spravljanju letine pomagajo namreč delavskih močij in tako so si farmerji z jetniki pomagali.

Išče se!

New York, N. Y. 25. julija. — "Išče se Erwin Wider, 32 let star, 5 čevljev 6 palcev velik, tehta okoli 135 funtov, je temne obrazne polti; ima črne, zavhane brke. Nosi ščipalnik, govori z nemškim naglasom in ima boječ nastop."

Tako se glasi tiralnica, katero je izdala policija za izginulim blagajničarjem tukajšnje podružnice rusko-kitajske banke. Nepoštenjakoviči si je prilastil vrednostnih papirjev za baje \$600,000, ter se francoski poslovil.

Časopis zatrt, urednik v zaporu.

Brzjav poroča z dnem 27. t. m. iz Sentinel, Ariz., da je vlada postavila izhajanje delavskega lista, urednika Frank Harris Brighton pa zaprla.

Brighton se je zavedal dokaj liberalne državne konstitucije, ter se z vso energijo poganjal za delavske koristi in bele sužnje; njegovo energično delo najbrže ni bilo po volji endotnemu kapitalistu Albert Steinfeldu, glavnemu preganjalcu Brightona.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

za \$ 10.35	50 kron,
za \$ 20.50	100 kron,
za \$ 41.00	200 kron,
za \$ 102.50	500 kron,
za \$ 204.50	1000 kron,
za \$1020.00	5000 kron,

Poštarina je všeta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. pošto na hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najprilicneje do \$25.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske ne Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.

82 Cleveland St. New York
604 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

VOHUN. * * * * *

SPISAL J. F. COOPER.

(Nadaljevanje.)

Dvaindvajseto poglavje.

Samo zidovje je še ostalo — kakor žalosten spomin — od lepega Hvartonovega dvorca. Strela in drugo tramovje se je bilo zrušilo v kleti, iz katerih so od časa do časa še švigali plameni. Dragoncem se je bilo posrečilo rešiti pohištvo, ki je raztreseno ležalo zdaj po trati in dopolnjevalo žalostno sliko.

Kadar je močnejši plamen zaplapolal proti nočnemu nebu, je razsvetlil visoke postave stražmojstra Holistra in njegovih dragoncev, ki so v strogi disciplini sedeli na konjih; in poleg stražmojstra je stala Liza in s čudno ravnodušnostjo gledala vse te dogodke.

Ko je prinesel stotnik Saro k damam, je prišla ravno zopet k zavesti. Položil jo je na divan, ki ga je bil rešil iz požara vrl dragonec.

"Sara, moje dete!" je jokaje vzkliknila teta Ivanka in jo objela. "Rešena si in bog blagoslovi tvojege plemenitega rešitelja!"

"Glej," je rekla Sara, rahlo odrinila teta strani in pokazala na kadeče se razvaline. "Okna so razsvetljena na čast mojega prihoda. Na Angleškem sprejemajo tako vsako mlado ženo, tako mi je rekel — in čuj, ne slišiš-li zvonov?"

"O Bog!" je kriknila Fanika, skoro ravno tako ob pamet, kakor Sara. "O Bog, ti nam pomagaj!"

"Tiho, lepa deklica," je rekla Sara. "Vsi ne morejo biti srečni ob istem času. Nimaš morda nobenega brata, nobenega soproga, ki bi te tolažil, a mlada si in lepa in našla ga bodeš... Ali," je nadaljevala šepetaje, "paziti moraš, da nima druge žene... strašno je — grozno je to!"

"Duh se ji je omračil!" je zahtevala teta. "Moje dete, moja lepa Sara je blazna!"

"Ne, ne," je tolažila Fanika. "Samo vročnica je to, blede se ji... a ozdraviti mora zopet — mora!"

Teta Ivanka je poslala Katro po dr. Pipeca, ki je takoj prišel. "To je žalosten sklep tako radostno začetega dne," je dejal. "Toda vojna pripelje seboj vedno strašno spremstvo, dasi je včasih potrebna, da brani stvar svoje bode; in pozabiti tudi ne smemo, da obogatuje našo ranocelniško vedo."

Stal je potem nekaj minut v mirnem opazovanju Sare in prijel nato njeno roko. Njegove mrzle, trde poteze so izdajale redkokdaj močnejši vzval; zdela se je, da ima vse svoje strasti pod strogo kontrolo in njegovo obličje je govedalo redkokdaj, kar je čutilo srce.

V tem trenutku pa sta zapazili teta Ivanka in Fanika hitro, kako silno je valovilo v njem. Zdaj si je potegnul z roko preko oči in se pobit obrnil proč.

"To ni vročnica," je dejal. "Slučaj je, kjer moreta biti kakor koristi samo čas in negovanje."

"In kje je lopov, ki je zakrivil to nesrečo?" je vzkliknil stotnik Singelton in se trudoma vzdignil na trati, kamor ga je bil položil njegov sluga; a takoj je zopet onemogel omahnil nazaj.

"Ah, bolan sem in slab," je vzdihnil, "toda... ali ni bilo roke, ki bi bila maščevala na mestu to krasno bitje?"

"Manjkalo ni ne roke ne srca v taki stvari," je mračno odvrnil stotnik Lawton. "A brezbožnežu pomaga vrag..."

Zdaj je zopet dr. Pipec posegel vmes.

"Nočni zrak," je dejal, "utegne škodovati i Juriju i damam tu... Treba jih torej vse spraviti na kraj, kjer dobé i zdravniške pomoči i okrepčila. Tukaj ni drugega ko razvaline."

Ta predlog je bil seveda sprejet, in stotnik Lawton je nemudoma ukrenil vse, da spravi vso družbo v svoj tabor.

V tistih časih je izdelovala Amerika samo jako malo in slabih vozov, in vsaka količjak spodobna uprega je prihajala iz Londona. Ko je bil gospod Hvarton zapustil mesto, je vzel svojo ekvipažo seboj in to je pripeljal zdaj

Cezar, zapreženo s starima Hvartonovima konjema. Tudi nosilnica Izabelina je bila še pri roki, kajti hlevom in zunanjim poslopjem je bil ogenj popolnoma prizanesel.

Teto Ivanka, Faniko in Saro ter Izabelo so posadili v kočijo, stotnika Singeltona pa položili na voziček Lize Flanagan; v nosilnico so djali napol nezvestnega gospoda Hvartona. Kaj se je bilo zgodilo z ostankom družine na Kobiljku, je ostalo neznano — kajti od vseh služabnikov je bilo najti samo Cezarja in njegovo staro.

Na pogorišču je pustil stotnik Lawton stražo pod poveljstvom stražmojstra Holistra in potem je cela karavana odrinila. Samo stotnik se je pomudil še nekoliko na pogorišču, da bi rešil kake morebitne dragocenosti, o katerih se je bal, da bi utegnile zamikati lakomnost njegovih dragoncev, in šele ko se je prepričal, da ni ničesar, kar bi jih moglo zapeljati, je odjahal tudi on.

"Stojte, stojte!" pa mu zakliče naenkrat ženski glas. "Ali naj ostanem sama tu, da me kdo umori?"

Lawton je obrnil poglede tja, odkoder je prihajal glas, in videl žensko, prihajajočo iz razvalin in obloženo s culo, skoro tolikšno kakor tista dobroznana krošnjarka.

"Kdo pa prihaja tukaj kakor ptič Feniks iz plamenov?" je vzkliknil stotnik. "Pri moji veri, klepetulja je!" je zamrmral.

"No, žensče, kaj tako kričite?" "Kričite?" je ponavljala Katra in lovila sapo. "Kaj bi ne kričala, če človeka oropajo in ga hočejo še umoriti? Dokler sem bila pri Harvey-u, se mi ni tako slaba godila, čeprav je počenjal skrivnostne reči in rad zapravljaj svoj denar."

"Torej ste živela nekdanj skupaj s Harvey-em Brezo?" "Bila sem duša njegovega gospodinjstva, desna roka starega in mladega; živeli smo sami, on, jaz pa njegov oče, veste..."

"In koliko časa ste živela pri njem?" jo je prekinil stotnik. "No, tako-le kakih devet let; pa, kaj sem profitirala pri tem?"

"Malo, to rad verjamem. A povejte, ali ni nekaj zagonetnega v tem človeku?"

"Zagoneten — to je vse pre malo rečeno za tega čudnega človeka," je odvrnila Katra, bolj potihlo in se plaho ogledala. "A pomagajte mi preje, da dojdem našo gospodo, potem vam bom povedala čudeže o tem krošnjarku."

"Res!" je vzkliknil stotnik zamišljeno. "No, potem pa sedite k meni na konja." In vzdignil jo je z njeno culo vred in jo posadil pred se na sedlo.

"Pustite me dol!" je vpila, "tako se ne posaja dame na konja, in če nimam ženskega sedla, ne morem jahati. Padla bom dol!"

"Tiho in bodite mirna. Držim Vas z eno roko. Nič se bati."

Po pravici rečeno, ni bila Katra prav nič huda, s tako čednim častnikom na čilem konju skupno dirjati v tiho noč.

Cez malo časa sta došla voziček marketendarice Lize, ki je iz ozira na bolnega stotnika Singeltona počasi drdral po kameniti cesti.

Zdaj je stotnik obnovil pogovor z žensko pred seboj.

"Torej, kako dolgo ste živela v krošnjarkovi hiši?"

"Več ko devet let."

To je slišala Liza, ki se je iztegnila zdaj iz voza in zavpila:

"Tako, tako? No, slišite, ženska, potlej nam pa lahko poveste, če je res z Luciferjem v zlahti? Stražmojster Holister trdi to in on ni neumen, vsaj v vseh rečeh ne."

"To je grdo obrekovanje!" se je razjezila Katra. "Ni je bolj dobre duše nego je Harvey. Lucifer. Kakšno govorjenje! Ali bi prebiral sv. pismo, če bi imel opraviti s hudobnim duhom?"

"No, saj je lahko pošten hudič. Jaz sem bila zmeraj tega mnenja. A stražmojster ga ima za nekaj hudobnega."

"Norec je!" je rekla Katra. "Harvey je čisto dober človek in lahko bi imel že lepe denarce skupaj, da bi ne bil tako lahko-

miseln. Rekla sem mu večkrat: ako bi ne delal nič drugega nego samo krošnjarij, izračunal svoj profit in se začasa oženil, da bi ostajal katerikrat lepo doma in ne hodil več po slabih potih, pa bi bil najboljši človek na svetu."

"Kajpak še!" je rekla Liza. "[Najboljši mož na svetu! Kaj pa je potem moj stražmojster, ki bo ravnokar avansiral? — A res je pa le, da je bil krošnjarij, ki nas je alarmiral nocoj, in kdo vé, če bi bil stotnik Jack dobil to-pot bitko brez naše pomoči?"

"Kako pravite, Liza?" je ostrmel Lawton, "da vam je sporočil Breza o naši nevarnosti?"

"Da, on. A morala sem pošteno nagnati fanto, da so se spravili na noge, ker hudič res nihče rad ne verjame."

"Pri bogu, pomoč je prišla o pravem času!" je vzkliknil stotnik. "Da ni bil moj konjček hitrejši od krogelj teh lopovov, ne bi jahal nemara zdaj tu zraven Vas."

Katra pa se je brž oglasila: "Sem vedela, da nas čaka nesreča. Sonce je bilo zašlo za črnim oblakom in pes je tulil vso noč. Zraven se mi je pa še sanjalo pred kakim tednom, da so se mi sežgali vsi kolači."

Njenemu modrovanju je naredil Lawton konec s tem, da je vzpodbol konja, ki je navzile dvojnemu bremenu kakor jelen lahkonogo stekel po temni soteski.

A v tem hipu je pogledal mase izza velikega črnega oblaka in razlil svojo luč po okolici.

V primeri z udobnostjo in razkošnostjo Hvartonovega dvorca je nudil hotel Flanagan le žalostne dobrote. Namesto lepih preprog in zagrinjal so našli gostje grbave deske v tleh in ubite, napol slepe šipe v oknih. Pač je bil poslal Lawton par dragoncev na brzih konjih naprej, da pripravita nekoliko sobe, a koristilo je to seveda malo.

Sara ni bila prenehala vso pot s svojimi pogovori in fantazijami; a zdaj se je tiho in mirno pustila deljati v njej pripravljeno sobo. Lawton pa je poprosil Izabelo, ki je bila od vseh najbolj hladnokrvna — prava hči vojaka —, da bi mu pomagala urediti sobico za njenega brata. Stopila sta v majhno čimnatost z enim oknom, ki je gledalo na gorovje.

Stotnik ga je šel odpret, in tu je vzkliknila Izabela, ki je tudi bila stopila k oknu in pogledala ven:

"Poglejte no, stotnik, kaj pa blešči tam-le v mesečini?" Oknu nasproti je ležala šupa in Lawtonovo ostro oko je spoznalo takoj, kaj je ono tam.

"To so mušketi!" je zavpil. V istem trenutku pa se je zablistalo in krogla mu je siknila mimo ušesa.

Sledil je glasen vzklik, stotnik je planil iz kočje, skočil na konja in zaklical: "Na konje, za menoj!"

In predno so razumeli njegovi ljudje, kaj in kako, je šinil njegov vranec z njim čez plot, ki ga je ločil od sovražnika.

A stotnik je prišel prepozno — zagledal je samo še enega hajdukov, ko je le-ta nagloma izginil za skalo.

Mirno je porinil stotnik sabljo zopet v nožnico in mrmral: "Že pride čas..."

Z ravnodušnostjo človeka, kateri vé, da je njegovo življenje lahko žrtvovano vsaki hip na altarju domovine, se je vrnil v hišo.

Čudna zmešnjava in razburjenje, ki je vladalo tu, ga je napotilo, da je pospešil korak, in Katra, ki mu je na pragu prišla naproti, mu je povedala, da je njemu namenjena krogla — bila prodira prsi Izabele Singelton.

Dalje prihodnjič.

NAZNANILO.

Družstvo "Luč" št. 14, S. S. P. Z. v Yale, Kans. je sklenilo pri zadnji redni seji dne 10. julija t. l., da se naj prihodnje seje udeležijo vsi člani. Gre se za važno rešitev glede društvenih pravil. Nadalje je še nekaj članov, ki nimajo polic, ter še niso napisali oporok. V sled tega naj se vsak član zanesljivo udeleži seje, ki se vrši dne 14. avgusta t. l. ob 2. uri popoldne v dvorani br. Antona Rupar v Yale, Kans. (Na dnevnem redu bode tudi volitev delegata za konvencijo.

Bratski pozdrav vsem članom našega društva in Zeze!

29-5-12 Jos. Alič, tajnik.

PISMO IZ ZOFIJE.

5. jul. (22. junija po vzh. štetju 1910).

Dne 2. t. m. je odpeljal nočni brzovlak iz Belega grada lepo število čeških, slovaških in tudi nekaj slovenskih častnikarjev proti carski Zofiji, da se udeležijo tudi slovenskega IX. častnikarskega shoda. Pot se je vršila večinoma ponoči. Ko je napočilo jutro, so bili že potniki v jugovzhodnem delu Srbije v Nišu.

Na prvi postaji na Bolgarskem, na Carjem Brodu so bili slovesno sprejeti. Ves kolodvor v zastavah, godba je igrala, iz Zofije je dopeljala deputacija, da pozdravi goste častnikarje in jim nakaže stanovanja.

Približno ob 1. uri popoldne 3. t. m. so dospeli v Zofijo. Sprejem na kolodvoru je bil nad vse priščen in obenem slovesen. Pozdravni govor je govoril Bulgar prof. S. Bobčev, vseučil. profesor. Odgovarjali so mu razni govorniki, med njimi Slovence Rasto Pustoslavšek.

V Slovanski Besedi so se nato sešli častnikarji k prijateljskemu sestanku, da se medsebojno spoznajo.

Dne 4. t. m. ob 10. uri popoldne se je vršilo v Ofekirskem Zbranjeno prvo zborovanje. Čeh Jožef Holeček, predsednik slovan. častnik. zveze, odprl shod. Za predsednika izvolijo prof. S. Bobčeva (Bulgarja), za podpredsednika med drugimi tudi Slovenca Andreja Gabersčka, Jož. Holeček temeljito poroča o "Pomenu in zadugi častnikarske zveze".

Bulgar Veljev obširno referira o temi: "Zgodovinski pregled in današnji položaj bolgarskega častnišstva in tiska". — Po zborovanju se udeležijo častnikarji slavnostnega banketa, katerega jim je priredilo v Meščanski Kazini mesto Zofija. Med banketom so razni govorniki izpregovorili navdušene napitnice, za Slovence je govoril Andrej Gabersček. Po obedu so položili častnikarji srebrn venec na spomenik bulgarskega častnikarja Levškega.

Drugo zborovanje se je vršilo dne 5. t. m. ob 10. uri popoldne na pravoslavni fakulteti vseučilišča. Prof. S. Bobčev (Bolgar) je govoril "K vprašanju o zamenjavi periodičnih izdanj"; Rus Burlikov "O vprašanju knjigotštva med slovanskimi deželami" in Čeh E. Kozak Čermak "O ustanovitvi vseslovenske telegraf-ske službe". Nato zaključil Bulgar prof. S. Bobčev kongres. Prihodnji kongres slovan. častnik. zveze bo prihodnje leto 1911. v Belem gradu.

Po drugem zborovanju je bil skupen obed v "Slovanski Besedi". Med napitnicami sta izzvali burne ovacije na Slovence Rasto Pustoslavška in Slovaka Vazovskega. Danes zvečer bo slavnostni banket v Meščanski Kazini, jutri ob 10. uri pa letni občni zbor vseslovenske zveze.

Častnikarskega shoda se udeležujejo Bulgari, Srbi, Hrvatje, Slovenci, Rusi, Poljaki, Slovaki in Čehi. Pri zborovanjih so izprožili častnikarji marsikatero koristno misel o povzdigi slovenskega častnikarstva, o približanju Slovanov na kulturnem polju, zlasti pa o realni slovanski vzajemnosti. Da bi le sklepom sledila dejanja!

Zofija, ki se tako lepo razvija, in skoro preseže število 100.000 prebivalcev, je napravila na udeležence shoda najugodnejši vtisk. Hoče biti pač vseskozi moderno mesto. Meščani Zofije so sprejeli častnikarje z odprtimi rokami, s pravim slovanskim gostoljubjem. Storili so vse, da napravijo gostom prebivanje v Zofiji čim prijetnejše.

"Gorenjec"

Spor med češkimi in nemškimi socialisti neprestano raste in dobiva čimdalje ostrejša oblike. Moravski češki socialisti so priobčili razglas, v katerem pozivajo češke socialiste v držav. zboru, naj izvajajo iz glasovanja nemških socialistov proti podporam za šole društva "Komenskega" primerne konsekvence. Češk. delavstvo na Dunaju in po severnem Češkem se pozivlja, naj pri prihodnjih volitvah postavi povsod lastne kandidate in ne podpira mandatne politike nemških socialistov demokratov.

Rojaki, podpirajte trdke, ki oglašujejo v Glas Svobode in pri nakupu vselej omenite Glas Svobode. To pomaga listu.

SLOVENSKO NARODNO SAMOSTOJNO PODPORNO DRUŠTVO
V RAVENSDALE, WASHINGTON
VSTANOVLJENO
25. aprila 1908 in inkorporirano dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:
Predsednik: JOSIP KOŽUH, Taylor, Wash.
Tajnik: CIRIL ERMENC, Ravensdale, Wash.
Blagajnik: MIKE DERNOVŠEK, Ravensdale, Wash.
Zapisnikar: ANDREJ GORJUP, Ravensdale, Wash.

POROTNI ODBOR:
RUDOLF PEČNIK JOHN MAHKOVEC
FRANK PUSTOSLEMŠEK.

Društvena seja vsako zadnjo nedeljo v mesecu, ob 9. uri popoldne v Georgetown pri Frank Marcus v prvem nadstropju.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

Izdelujemo obleke po meri iz čisto volnenih, domačih in importiranih tkanin.
Prodajamo gotove obleke za delavnik in praznik.
Imamo veliko zalogo trdih in mehkih klobukov.
V zalogi imamo vedno bogat izbor obuče in čevljev močnih za delo in elegantnih za praznik. Popolna zaloga sraje spodnjega perila, kravati itd. daje našim c. odjemalcem najokusnejšo zadovoljnost. Največja zaloga vsakovrstnih hlač, finega izdelka in nizke cene.

Pridite, ogledite si i kupite!

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA TRGOVINA S OBLEKAMI
JURIJ MAMEK,
581 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

OTTO HORACEK
Diamanti, ure, stenske ure in zlatnina
1843 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.
Dajemo posebno pozornost pri popravljanju ur in druge zlatnine.
Izdelujoči zlatninar.
OČI pregledamo zastoj.

The Konrad Schreier Co.
Sheboygan Wis.
Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.
Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarne je najboljšje.

Najboljša gostilna
na Blue Island Ave. v Chicagu je J. F. Bolekova, kjer se toči izborni Schütz pivo in fina vina. Domača in cenovna kuhinja.
Kosilo s kozarcem piva, vina ali kake druge pijače 20c.
Večerja s pijačo samo 15c.
Slovenci, pridite in se prepričajte, da je ta gostilna izborna.
JOE F. BOLEK
1870 Blue Island Avenue
vokal 19. st.

SLOVENC! POSEČAJTE
"Little Bohemio"
kjer se toči izborno importirano pilsensko, Anheuser Bush in Olympia pivo. Vse vedno na čepu!
Izvrstna kuhinja. Fine vina in smokke.
Za obilen poset se priporoča.
CYRIL FIALA, Prop.
Loomis Str. v neposredni bližini Blue Island Av. in zap. 18. st.

The Gutsch Brewing Co.
Pivovari vlečnega piva in znanega
KOTBUSSE WEISS PIVA
Sheboygan, Wis.
Telefon 90.

M. KARA
1919 So. HALSTED ST.
cor. 19. Place.
Vam je na razpolago pokazati svojo najboljšo zalogo
zimске in spomladne obuče.
Gostilna "Slovanski Dom"
na
2236 So. Wood ceste
to je med Blue Island ulico in 22. Mladič & Krampats.

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA
sodovico mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
62—84 Fisk St. Tel. Canal 1405
Celoletna naročnina na "Glas Svobode" je \$2.00 (dva dolarja).

Slovenska Svobodomisel Podp. Zveza

USTANOV.
1908
INKORPORIRANA
1909

Chicago,
Illinois.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago.
MATH GAISHEK, podpredsednik, Box 227 Nokomis, Ill.
JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill.
M. V. KONDA, zapisnikar; 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.
IVAN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

JOSIP BENKO, (predsednik), 11222 Fulton Ave., Pullman, Ill.
JOS. WERSČAJ Box 271, Grand Works, Ill.
LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd Ct., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JAKOB ZAJC, (predsednik); Box 44, Winterquarters, Utah.
ANTON DULLER, 2012 W. 25th St., Chicago, Ill.
JOS. MATKO, Box 481, Claridge, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
IVAN GESHELL, 2470 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, 11316 Fulton Ave., Pullman, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. B. J. DVORSKY, 1800 Fisk St., Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave. Chicago, Ill. Denarne pošiljatve pa na Ivan Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je Glas Svobode. Seja vsako zadnjo sredo v mesecu

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA S. S. P. Z. V CHICAGU, ILL.

Ker nekaj druženj še ni doposlalo glasovnic glede plačila dnevnic delegatov prihodnje konvencije, ki se začne 3. oktobra t. l. mi vsled tega ni moglo priobčiti v današnji številki "Glasila" glasov. Opozarja se vsa društva, katera imajo še poslani glasovnice, da to nemudoma store, da priobčijo v prih. številki "Glasila" glasove in pa, da bodo druženjem jasno, koliko ima vsak član plačati za pokritje izdatkov konvencije. Dosedaj je 556 glasov, da plačajo društva sama delegate, in 474, da plača Zveza dnevnic. Torej prosim, pošljite glasovnice!

Znano je vsakemu sobratu, da je Zveza rapidno napredovala, kajti od 1. avg. 1909 do 25. julija 1910 je pristopilo 34 druženj, da si ne ravnajo z velikim številom članov, a vendar smem trditi, da smo dosegli nepričakovano število članov in članice. Bratje uradniki raznih druženj in rojaki po raznih naselbinah poročajo, da so za našo Zvezo vneti, ker sprevidijo, da je koristna vsakemu članu. Pripominjam pa, da bi moralo vsako društvo delovati na to, da izboljšamo pravila, ki so v nekaterih točkah pomanjkljiva. Za bodočnost je potrebno, da ista uredimo tako, da bodo popolnoma jasna ter veljavna vsaj za 2 ali 3 leta, ker s tem bi se prihranilo mnogo stroškov.

Senjena društva S. S. P. Z. opozarjam na to, da izvolijo meseca avgusta najzmožnejše člane iz svoje srede delegatom za prihodnjo konvencijo. Po izvolitvi naj blagovolijo naznaniti ime ter naslov izvoljenega glavnemu tajniku. Društva, ki ne pošljejo delegata na konvencijo, naj blagovolijo pooblastiti katerega brata glavn. urada, ali pa delegata podružnic zastopnikom.

Pooblastila delegatov razpošljem koncem meseca avgusta na vsako društvo, da br. uradniki in delegat podpišejo isto ter odpošljejo zopet glavnemu tajniku in to poslednji čas do 30. septembra 1910. V slučaju, da katero društvo ne pošlje pooblastila glavnemu tajniku do omenjenega časa, bi delegat ne imel pravice prisostvovati pri konvenciji in Zveza ni primorana, plačati stroškov. Ženska društva imajo isto pravico do pooblastitve, kakor možka. Vsako možko društvo naj deluje na to, da pošlje sigurno delegata na konvencijo, ker to je le v lastno korist.

Iz La Salle, Ill. se mi poroča, da je še mnogo naših rojakov, kateri še niso pri nobenem podpornem druženju, a ki žele pristopiti v našo sredo, da se zavarujejo pred nezgodam. Torej naj omenim, da nudi prilika vsakemu Slovancu, pristopiti. Vsak bo s pristopom sam sebi koristil. Vstopnina je sedaj nizka, po prihodnji konvenciji bo pa sigurno višja. Torej pristopite prej ko mogoče, s ponosom, da ste postali člani S. S. P. Z.

V mesečnem imeniku krajevnih druženj sta izostala dva druženja vsled pomanjkljivosti zdravniških spričeval. Priobčim ju prihodnjaj.

Čenj. tajnik krajevnih druženj prosim, naj mi, ako opazijo kako pomoto, isto nemudoma naznani, da v bodoče popravim.

Z bratskim pozdravom

JOS. IVANŠEK, tajnik.

DRUŠTVENI URADNIKI.

Št. 1 v Chicago, Ill.: M. V. Konda, preds., 1518 W. 20. st.; Ivan Marentič, taj., 1411 Clarence ave. Oak Park, Ill.; Josip Ivanšek, blag., 1517 S. 43. ave. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 2 v Claridge, Pa.: Ivan Mlakar, preds., Box 68; Ivan Batič, taj., Box 487; Lovrenc Sturm, blag., Box 434. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 3 v Depue, Ill.: Franc Grošelj, preds.; Dan Badovina, taj.; A. Kuhar, blag. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 4 v Black Diamond, Wash.: Jos. Plavec, preds., Bx 644; Math Pečnik taj., Box 4; A. Slapnik, blag., Box 630. — Seja 1. nedeljo v mesecu v prostorih br. A. Slapnika.

Št. 5 v Darragh, Pa.: Matija Kic, preds., Box 96; Jos. Hauptman, taj. in blag., Box 140. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 6 v Winterquarters, Utah: Jakob Zajec, preds., Box 44; M. Krstnik, taj., Box 44; Ivan Mlakar, blag., Box 11. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 7 v Arona, Pa.: Vin. Huter, preds.; Mih. Rajer, taj., Box 117; Andrej Štih, blag. Box 81. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 8 v McGuire, Colo.: Jakob Frelj, preds.; Frank Bregač, taj. Box 4; Jakob Hribar, blag., Box 72. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 9 v Leadville, Colo.: Anton Goršič, preds., A. V. S. Co.; Fran Jelenc, taj., Box 972; Josip Lanič, blag., Box 972. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 10 v Moon Run, Pa.: Franc Butija, preds., Box 271; Ivan Arhar, taj., Box 264; Franc Čuk, blag., Box 41. — Seja 1. nedeljo v mesecu, v Union dvorani ob 9. uri predpoldan.

Št. 11 v Staunton, Ill.: Ivan Maček, pred., Box 667; Anton Ausec, taj., Box 158; Ivan Spudič, blag., Box 2, Sawyerville, Ill. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 12 v Sublet, Wyo.: Ivan Jamšek, pred., Box 126; Ivan Kolar, taj., Box 64; Franc Petač, blag., Box 97. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 13 v Witt, Ill.: Anton Ulčar, preds., Box 95; Ivan Repolnsky, taj., Box 317; Luka Dervovšek,

blag., Box 208. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 14 v Yale, Kans.: Anton Rupar, preds., Box 65; Josip Alič, taj., R. R. No. 8, Pittsburg, Kans.; Franc Šetina, blag., Box 127, Yale, Kans. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 15 v Granville, Ill.: Jakob Cesar, preds., Box 168; Peter Tomšič, taj., Box 14; Ivan Papeš, blag., Box 171. — Seja 1. nedeljo v mesecu, v g. Ivana Papeš dvorani.

Št. 16 v Clinton, Ind.: Vincenc Verhovnik, preds., Box 569; Viktor Zupančič, taj., Box 17, R. R.; Rudolf Cesar, blag., Box 412. — Seja 1. nedeljo v mesecu ob 9. predpoldan.

Št. 17 v Aurora, Minn.: Ivan Rožane, preds., Box 148; Franc Mahnič, taj., Box 264; Jos. Praznik, blag., Box 254. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 18 v Girard, Ohio: Matija Leskovec, preds., Box 372; Ivan Škof, tajnik, Box 11; Ivan Leskovec, blag., Box 428. — Seja zadnjo nedeljo v mesecu.

Št. 19 v So. Chicago, Ill.: Jakob Tisot, preds., 11353 Fulton Ave.; William Rus, taj., 11316 Fulton Ave.; Ivan Levstik, blag., 11262 Stephenson Ave. Vsi v Pullman, Ill. — Seja zadnjo nedeljo v mesecu.

Št. 20 v Cleveland, O.: August Kužnik, preds., 8323 Connecticut ave. S. E.; Jernej Urbas, tajnik, 982 East 67th Str.; Valentin Kandoni, blag., 6305 Glass Ave. — Seja 1. nedeljo v mesecu, v Knavsovi mali dvorani.

Št. 21 v Naylor, Mo.: Ivan Zimerman, preds.; Franc Levar, taj., Box 123; Valentin Dobnikar, blag., Box 46. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 22 v Indianapolis, Ind.: Josip Pušnar, preds., 725 N. Warman ave.; Franc Hruban, taj., 721 Ketchman st.; Louis Bučar, blag., 711 N. Warman ave. — Seja 1. nedeljo v mesecu, ob 2 uri popoldne v g. Pesefat dvorani na 717 N. Warman ave.

Št. 24 v Milwaukee, Wisc.: A. Bergant, preds., 257 — 1st ave.; Ferd. Glojek, taj., 477 Virginia st.; Franc Matjaš, blag., 195 Reed st. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 25 v Reading, Pa.: Peter Kočevar, preds., 143 N. River st.; Franc Košmerl, taj., 430 Tulpehorken st.; Ivan Košmerl, blag., 430 Tulpehorken st. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 26 v Collinwood, O.: Ivan Potočar, preds., 5624 Elsinor st.; Ivan Aljančič, taj., 6321 Arcade st.; Jos. Kunčič, blag. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 27 v Forest City, Pa.: Jakob Trček, preds., Box 406; Fran Leben, taj., Box 419; Ivan Šume, blag., Box 233. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 28 v Madison, Ill.: Anton Pleše, preds., Box 14; Emil Tofant, tajnik, Box 183. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 29 v Taylor, Wash.: Mihael Skerbin, preds., Box 7; Rudolf Gradisnik, taj., Box 48; Ignac Pugel, blag., Box 7. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 30 v Bishop, Pa.: Ivan Muzgelj, preds., Box 8; Paul Osebek, taj., Box 14; Andrej Renko, blag., Box 13. Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 53 v La Salle, Ill.: Valentin Potisek, preds., 1237 — 1st St.; Matevž Hren, taj., 1026 Canal st.; Martin Požeznik, blag., 28 Laharpe st. — Seja 1. nedeljo v mesecu ob 9. uri predpoldne v dvorani br. V. Potiska.

Št. 54 v Ely, Minn.: Martin Grahek, preds., Box 478; Ivan Kardel, taj., Box 391; Ivan Tekavec, blag., Box 391. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 31 v Farmington, W. Va.: Jos. Juraich, preds., Box 21; Ivan Kubin, taj., Box 218; Ivan Koren, blag., Box 14. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 32 v Wenona, Ill.: Anton Žitnik, preds., Box 245; Anton Germ, taj., Box 93; Alojz Jaklič, blaj., Box 95. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 33 v Livingston, Ill.: Matija Gorenc, preds., Box 132; Karol Izlaker, taj., Box 152; Albert Švajger, blag., Box 148. — Seja zadnjo nedeljo v mesecu, v g. Černe in Zajec dvorani.

Št. 34 v Oregon, City, Oregon: Math Škof, taj., 131 — 18 & Main st.; Fran Sajovic, blag., 131 — 18 & Main st. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 35 v Franklin, Kans.: Alois Korošec, preds., P. O. Girard, R. R. No. 4; Ivan Zager, taj., R. R. No. 4, Girard, Box 89, Crawford, Kans.; Anton Šraj, blag., P. O. Franklin, Box 3, Crawford, Kan. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 36 v Springfield, Ill.: Martin Pekol, preds., 715 N. 14. st.; Alojz Pekol, taj., 1201 S. 17. st.; Josip Grobelnik, blag., 1031 So. 15. st. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 37 v Lovober, Pa.: Ivan Umek, preds.; Martin Škoda, taj., Box 82; Ivan Grošelj, blag., Box 277. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 38 v Jenny Lind, Ark.: Martin Fabijan, preds., R. F. D. No. 3, 3. Fourth Smith, Ark.; John Spelič, taj., R. F. D. No. 3, Box 139, Ft. Smith, Ark.; Anton Aubel, blaj., R. F. D. No. 3, Fourth Smith, Ark. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 39 v Aguilar, Colo.: Franc Pozrl, preds., Box 203; Anton Lah, taj., Box 72, McGuire, Colo.; Josip Morgl, blag., Box 47. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 40 v Salida, Colo.: N. Predovič, preds., Box 565; L. Novak, taj., Box 260; Math Martiz, blag., Box 641. — Seja dne 17. v mesecu.

Št. 41 v Ambridge, Pa.: Franc Tomažič, preds., Box 141; Fred. Ogulin, taj., Box 70 Ambridge, Pa.; Andrej Unetič, blag., Box 263, Ambridge, Pa. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 42 v Red Lodge, Mont.: Anton Božič, preds., Box 32; Anton Kamelarič, taj., Box 32; Dragotin Grenko, blag., Box 32. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 43 v High Bridge, Iowa: Andrej Pelko, preds., P. O. Madrid, Iowa, Ivan Razpotnik, taj., R. F. D. No. 2, Madrid, Ia.; Martin Supan, blag. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 44 v Virden, Ill.: Matavž Stermec, preds., Box 340, Virden, Ill.; Ivan Deželak, taj., Box 41, Girard, Ill.; Anton Stopar, blag., Box 231, Virden, Ill. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 45 v Baltic, Mich.: Karol Stopar, preds., Box 147, Baltic, Mich.; Franc Stempihar, taj., Box 264, So. Range, Mich.; Franc Ošolin, blag., Box 155. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 46 v San Francisco, Calif.: Anton Serjak, preds., 1418 Vermont St.; Josip Rapuš, taj., 816 Hampshire St.; Franc Piškar, blag., 816 Hampshire st. — Seja 2. sredo v mesecu ob 8. uri zvečer na 816 Hampshire st.

Št. 47 v Chicago, Ill.: Antonija Lesar, predsednica, 2727 S. 42nd Ct.; Antonija Ivanšek, tajnica, 1517 S. 43rd Ave.; Marija Marentič, blagajnica, 4508 Ellis Ave.; vse v Chicago, Ill. — Seja se vrši drugo nedeljo v mesecu.

Št. 48 v Breezy Hill, Kans.: Stefan Dudaš, preds., F. F. D. No. 2, Box 109, Mulberry, Kans.; Martin Očko, taj., R. F. D. No. 2, Box 109, Mulberry, Kans.; Franc Šetine, blag., R. F. D. No. 2, Box 100 Mulberry, Kans. — Seja 1. nedeljo v mesecu ob 9 uri zjutraj.

Št. 49 v Winterquarters, Utah: Antonija Orach, predsednica, P. O. Box 71; Franciška Peček, tajnica, P. O. Box 106; Marija Škrinar, blagajnica, P. O. Box 42. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 50 v Milwaukee, Wis.: Ana Bergant, predsednica, 257 — 1st ave.; Lima Bastel, tajnica, 562 Mineral Str.; Marija Ocvirk, blagajnica, 140 Clinton St. — Mesecna seja se vrši 1. nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldan v Bergantovi dvorani.

Št. 51 v Ravensdale, Wash.: Paul Koss, preds., Box 10; Franc Maurič, taj., Box 1; Ivan Arko, blag., Box 30. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 52 v Bowie, Colo.: Anton Majnik, preds., Box 106, Somerset, Colo.; Rudolf Zohar, tajnik, Box 131, Somerset, Colo.; Kajetan Ernožnik, blag., Box 155, Somerset, Colo. — Seja 2. nedeljo v mesecu ob 10. uri predpoldne.

Št. 55 v Broughton, Pa.: Ivan Reven, preds., Box 51; Blaž Godec, taj., Box 235; Ivan Žitnik, blag., Box 186. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 56 v Rock Springs, Wyo.: Anton Novak, I. preds., Box 253; Math Batič, taj., Box 299; Franc Burnik, blag., Box 563. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 57 v Barton, Ohio: Franc Leustek, preds.; Alojz Barnet, taj., Box 30; Franc Coran, blag., Box 50. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 58 v Greenland, Mich.: Josip Pintar, preds.; Peter Geshell, taj., Box 111; Jakob Brula, blag., Box 350. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 60 v Pueblo, Colo.: Martin Kochevar, preds., 1219 Eiler ave.; Franc Stupar, taj., 1234 Eiler ave.; Geo. Zakrajšek, blag., 117

E. Northern ave. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 61 v Barberton, Ohio: Anton Sigmund, preds., 176 Centre st.; Rudolf Puželj, taj., 525 Van st.; Tomaž Pavlič, blag., 614 N. Cornet st. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

ŽE VEČ KOT IO LETNO UREDOVANJE
kot glavni zdravnik in ravnatelj
NA SLOVENSKEM ZDRAVIŠČU
V NEW YORKU

Vam je dosti dokaz, da je naš slavn svetovani

DR. J. E. THOMPSON

NAJBOLŠI ZDRAVNIK, in ima popolno izkušnost v zdravljenju vseh bolezni. — Že dosti velika nesreča za vsakega je, ako ga napadne bolezen, a še večji slomak je oni, kateri zaupa svojo bolezen v zdravljenje neizkušnemu zdravniku.

NI JE SPOLNE MOŽKE ALI ŽENSKA BOLEZNI

Katere Dr. J. E. Thompson bi se ne upal v najkrajšem času popolnoma ozdraviti, on Vam jamči za hitro in popolno uspešno zdravljenje sledečih bolezni:

Posledice onanije, triper, čankir sifilis, impotenco, polucijo ali šubitek moškega živčnega soka; revmatizem. Vse kronične bolezni žlečca, srca, glave, grla, t. ses, ledic, pljuč, prs, mehurja; kilo ali bruh; Vse spolne bolezni na notranji ženskih ustrojih; neredno mesečno čiščenje; belotok, padanje maternice, neplodnost; Vse kožne bolezni; srbečino, lišaje, uši na spolnih delih, i. t. d.

ZDRAVLJENJE VSEH BOLEZNIJ OSTANE STROGO TAJNO

ZATORAJ ROJAKI! ako ste bolni ter želite v kratkem popolnoma ozdraviti, natanko in brez prikrivanja ali aranovanja oblite svojo bolezen v materinem slovenskem jeziku ter v pismu natanko naznanite, kako je bolezen nastopila, koliko časa traja, in vse druge podrobnosti ter pisma naslavlajte edino le na sledeči naslov:

SLOVENSKO ZDRAVIŠČE

DR. J. E. THOMPSON

342 W. 27th ST., NEW YORK, N. Y.

Neuropin Želodečni
Grenčec

je znašel J. B. Scheuer, v nemškem Jasniku na Moravskem, Avstrija v začetku zadnjega stoletja in ga postavil na ameriški trg v letu 1900. Vsakdo priznava, da isti je najboljši želodečni grenčec v eksistenci! Ta grenčec je napravljen iz izbranih zelišč in korenin, vsebujejočih medicinske snovi in je gotovo, zanesljivo zdravilo proti kislini v želodcu, zaprtju, želodečnem krču in grizavici. Priporoča se ga za preganjanje plinov iz drobja. Samo en poskus pokaže dobre lastnosti tega grenčeca.

J. B. SCHEUER CO.,

IZDELOVALEC

158 W. Kinzie St., Chicago, Illinois

GARANTIRAMO DA

JE

SLOVANSKA
KORONA

zdravilno grenka vinska TONIKA napravljena izključno le iz starega, čistega kalifornijskega vina.

Ista vsebuje najbolj pomagljive snovi za človeški sistem, deluje na črevesa in jetra, Vam da trdno spanje in Vam ponovi Vaš potrt sistem lepše kot katerokoli drugo zdravilo.

Naročila na debelo za te, kakor tudi za žganje, likerje in vina se lahko pošiljajo na

Mohor MLADIČ

GENERAL AGENT

158 W. Kinzie St.

Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoldne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—3:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.
ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Pijte najboljšje pivo

Edelweiss

Pater Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO ILL.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.00

ZA EVROPO:
Za celo leto.....\$2.50
za pol leta.....\$1.25

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznajo poleg novega tudi
stari naslov.

MOLITEV

štrajkarjev v Westmoreland o-
krajju Pennsylvania.

Oče naš, kateri si v nebesih, po-
svečeno bodi tvoje ime, daj nam
svoje kraljestvo in volja tvoja
naj se godi na zemlji, kakor v ne-
besih. Daj nam naš vsakdanji
kruh in odpusti našim sovražni-
kom, kakor odpuščamo tudi mi o-
nim, ki nas preganjajo.

O bog! tudi mi po Westmore-
land okraju odpuščamo častivred-
nim sodnikom, ki izdajajo sod-
nijske prepovedi, s katerimi nas
oropajo vseh pravic in svobode,
zajamčene nam po ustavi. Sodni-
kom, ki postopajo, kakor da bi
bili od operatorjev podkupljeni,
in katerim so mogoče še kaj na
dolgu za svoja sodnijska mesta.
Mi odpuščamo tudi lopovom, mo-
ricelem in anarhistom, ter vsem
drugim izdajalcem in denuncijan-
tom, ki so toli nizkotni in prasto-
dušni nasproti človečanstvu, da
sprejemajo službo, v kateri posta-
nejo brutalni ter preganjajo kot
divja zver zapuščene možke, že-
nske in otroke izterjajo jih iz nji-
hovih stanovanj. Možke morijo,
inzultirajo ženske in zasramuje-
jo njih otroke, zato, ker so se
mirno zedinili za stavko, s kate-
ro nameravajo prisiliti premo-
garske operatorje, da jim dajo za-
dostno kompenzacijo za njihovo
delo. Odpusti jim, oče, ker ne ve-
do, kaj delajo. Odpusti gospod,
poveljujočem se ljudem; lastni-
kom premogovih rogov, delničar-
jem in njihovim družinam, ako
so njihove roke okrvavljene z
krvjo zapuščenihi mož in njih
žen, ki so bili zahrbtno umorjeni
v boju za politično in industrije-
lno svobodo, odpusti jim gospod
bog! Odpusti premogarskim baro-
nom, kateri upravljajo boga-
stva, katera smo jim mi vstvari-
li, medtem ko smo jim bili sužnji;
in še nas tirajo nazaj k delu za
nesramno plačo, s katero se ne
more človek nikakor pošteno pre-
življati, oženjeni pa celo ne. Od-
pusti premogarskim baronom, ka-
teri so vstvarili razkošne domače-
je sebi in svojim družinam z bo-
gastvom, katerega smo mi ubožni,
zapuščeni, revni in zaničevani
vstvarili; ki so nam iztirali, naše
žene in otroke iz barak, v katerih
smo živeli in od katerih smo pla-
čevali visoko najemnino, in kjer
smo živeli veliko let, mi dobri za-
dovoljni sužnji premogarskih baro-
nov. O bog! mi odpuščamo tem
premogarskim baronom, ki so od-
govorni za vso siromašnost, po-
manjkanje, trpljenje nas premo-
garjev, naših žen in otrok, ki smo
primorani se boriti za svobodo in
enakopravnost, kar pomenja za
nas le vsakdanji kruh. Gospod
bog, odpusti tudi našim patrio-
tičnim državljanom in businessme-
nom, katerim, kakor se vidi, pri-
manjkuje moralne srčnosti, da bi
povzdignili svoj glas, ter prote-
stirali proti številnim grozode-
stvom napram štrajkarjem in nji-
hovim družinam od najetih, pija-
nih krvoločnežev, po operatorjih.
Odpusti gospod, tudi duhovnom,
priherjem — v kutah, ovratni-
kih in brez ovratnikov; oni stoje
nevtralnno, so mirni in tihi, nemi
in slepi, le skozi naočnike opazu-
jejo, kako preganjajo njih ovči-
ce. O bog in gospod! prebudi za-
spanega, patriočičnega duha, ki
se nahaja med sodržavljani, du-
hovni in družbi človekoljubja;
podkuri v njih ljubezen tudi do
nas trpečih in preganjanih, da
zahtevajo pravico tudi za nas pre-
mogarje, ter si olajšajo s tem
svojo politično nemoralnost izpod
oblasti premogarskih baronov. O

gospod, mi vemo, da si, ko si bil
še na zemlji, simpatiziral z reveži
in preganjanimi; ojači in poma-
gaj nam v tej borbi za pravico in
svobodo. Navduši to veliko ar-
mado štrajkarjev, usmili se nas
in pomozí nam, kakor si pomogel
veliki armadi George Washingtona
na boju za neodvisnost izpod
angleškega jarma, in vodi tudi
nas do zmage nad krvoločno dru-
haljo premogarskih baronov. A-
men!

Velikansko, številno zborova-
nje v Madison pretečeni teden je
pokazalo, da so štrajkarji še ved-
no trdni, kakor so bili v početku
štrajka. Potrdili so si, v navzoč-
nosti tovarišev štrajkarjev,
vstrajnost do konca; padejo ali
častno kot žrtve, ali pa zmagojo
častno. Iz vse okolice, nad deset
milij naokoli, so prišli ti zatiranci
v Madison ta dan, da slišijo svo-
jega vrhovnega bojnega vodjo,
predsednika Feehan. Vseh skupaj
je bilo nad 5000 štrajkarjev, med
njimi tri godbe.

Predsednik Feehan je v svojem
govoru obrnil posebno pozornost
poslušalec na duhovništvo raz-
nih, takimenovanih kristjan-
skih cerkva. "Ali ni njih sveta
dolžnost", je rekel govornik,
"posredovati med preganjalci in
preganjanimi? kje je sedaj ono
bratstvo v Kristu o katerem ved-
no tako upijejo in se bijejo na
prsi rekoč: Ljubite se med seboj!
Zakaj sedaj ničesar ne storé? Ves
svet se zgraža nad preganjanjem
trpečih, lačnih, žejnih in strganih
premogarjev, katere so začeli kar
mirne na ulicah streljati, kot ka-
ko zverino na ruskih stepah. Da,
da! Zakaj sedaj duhovščina ničesar
ne stori? To vprašanje je se-
daj na ustnih vseh ljudi v West-
moreland okraju. Ali so te krist-
janske cerkve sedaj potrdile ti-
ranstvo preganjanja in sužnji-
štva? Ako niso, o čemur ne dvo-
mimo, zakaj potem duhovščina ne
posreduje z ljubeznijo kršćan-
stva, katero je učil Krist sam re-
koč:

"Pustite male k meni, ker njih
je nebeško kraljestvo." S tem
kratkim stavkom je odrešenik po-
stavil vzvišeno primerjo za vse, ki
se prištevajo njegovim sledilcem.
Nedolžni, zapuščeni otroci — kot
jagneta — ne smejo trpeti, ozi-
roma bi ne smeli, pa bodi vzrok
stranke že kakršenkoli.

Pojdite skozi Irwin okraj in
našli bodele sto in sto teh malih
črvičkov skrivajoči se pod šotori,
oropani vsakoršnje izobrazbe, mo-
rale in fizičnega razvoja, brez ka-
terih pripomočkov ni izboljšanja,
ne napredka ne svetlosti, in ne
moči. K temu pridenoimo še po-
manjkanje z vsemi okoliščinami,
(kakor boleznijo itd.) in potem li
najdete še kaj bolj nasprotujoče-
ga človeški naravi?

Zakaj naj bo duh umrjoečega
tako ponosen? Zakaj naj bogati-
ni preganjajo revne? Saj smo tu-
kaj le kratko časa, a ko pride
konec bomo pod šest čevljev zem-
lje vsi enaki. Zakaj so potem du-
hovniki in drugi "dobri" na prsa
se bijoči ljudje tako molčeči? Za-
kaj se skrivajo ter zadržijo ne-
kam popolnoma nevtralnno, ko se
človeštvo mori in pribija na križ
za vsegamočni dolar? Ali res ne
slišimo preganjoečega ljudstva,
revnega, trpečega, da se bogu u-
smili, ko kliče na pomoč.

Revna preganjana človeška
bitja, oropana do kosti, katera
porivajo kakor sužnje na galejah
v srednjem veku, še molijo za svo-
je preganjalec v prepričanju, da
bo slavila pravica zmago nad
krivivniki.

Naj čuva pravično oko nebes in
zemlje nad vami ter vas naj vodi
na vaši pravični poti do častne
zmage.

NOVI LJUDJE.

Nov svet je v postanku, da se
dvigne iz vrtnice kapitalističnega
razvoja. Ta svet zahteva nov, mo-
čan rod, zroč v prihodnost, dr-
žen tako v mišljenju kakor de-
janjih, navdušen za svobodo, rod,
ki se bode otresel vseh malenkost-
nih napak preteklosti. Oni raz-
voj, ki stvarja potrebo, stvarja
tudi ljudi, kakoršnjih je treba.
Ker ljudje rastejo s svojimi cilji,
s svojo nalogo, svojim svetom.

Ko je bil svet še majhen, so bile
tudi njihove misli majhne in ome-
jene. Misel v glavi ni segala daj,
kakor produkt rok, ne čez mejo
produktivnega edinstva, vasi ali
mesta. Misli o svobodi so bile ne-
jasne, skoraj samo sanje brez

praktičnega cilja. Tudi ni pri po-
časnem razvoju noben večji pre-
obrat motil miru nastalih idej.
Neomajena moč izročil je zasaja-
la staro spoštljivost do vsega, v
navado prešlo podvrženost od e-
nega roda do drugega. Proti po-
litični moči, ki je vladala iz dalje
nad ljudmi, so bili brez moči in
strahopetni.

Sedaj so prišli stroji. Kakor lu-
badar v drevju, tako so uničujo-
če učinkovali v stoletja starem
malomeščanskem svetu, v kate-
rem so se ugnedili in katerega
življenski sok so izsesavali. Ka-
kor magnet, tako so pritegnili
proletariat nase. Kakor bi se vr-
šil preobrat čarobnim potom, so
nastala nova mesta z gozdom to-
varniških dimnikov, z delavskimi
predmestji. Stroj je postavil veli-
ki kapital na prestol, kjer je no-
vi svetovni vladar veliko politič-
no državno tvorbo izpremenil ka-
kor razmere v najmanjši vasi. In
s strojem, kakor z novo tehniko
so morale postati tudi misli dru-
ge. Ves svet se je preporodil. Ka-
ko bi mogel tu človeški duh, ki
dobiva svoje vtise od zunanjega
sveta, ostati neizpremenjen? "Ko
spreminja človek naravo, spre-
minja istočasno tudi svojo lastno
naravo." Proč z starokopitnimi
nazori, ki se ne prilagajo časov-
nim in svetovnim izpremembam!
Z odprtimi očmi vsprejemajo
ljudje novi svet vase in vihar, ki
pridri časih, jim samo odvzame
še zadnje starokopitne predsod-
ke. Tako postanejo novi ljudje.
Stroj je prinesel svetovno pro-
dukcijo. Ustvaril je svetovni pro-
met, ki veže najoddalnejša gnez-
da z vsemi svetovnimi deli. Pro-
duktivno edinstvo, splošno zani-
manje, se širi v mestih in vsej de-
želi. Pridobivamo produkte iz
najoddaljenjših svetovnih delov
in pošiljamo obratno naše pro-
dukte tje. Žetev v Argentini,
trg z železom pri nas, politični do-
godki v Aziji, vplivajo na cene
živil in delo v evropskih vaseh.
Odvismost ljudstva od cerkve iz-
ginjuje; po vsem svetu imamo
stike; povsodi vidimo delavske
tovariše; ena vez veže vse delav-
sko človeštvo; tujecev, v starem
zmislu, ne poznamo.

Tudi buržoazem je postal dru-
ga; sanja o velikih stvarih, o im-
perializmu in svetovnem vlada-
nju. A potem vidi naenkrat pred
seboj kakor zijajoče brezdnno pro-
pad svojega veličanstva in vsa
vzgrožen se zopet zateče pod
varstvo starih nasilnosti in zasta-
relih nazorov. Samo proletarijat
se more neovirano prilagoditi iz-
premenjenim razmeram. Kar se
dozdeva buržoizmu prepad, je
proletarijatu znamenje zlate bo-
dočnosti svobode, katero si mora
izvojevati. Največji preobrat se
je izvršil z tehničnim in gospo-
darskim razvojem pri delaveih:
preje so bili samo trpini, sedaj
so pa tudi bojevnik.

Stroj je sprva spravil delavea
v večjo nesrečo, ga je še bolj za-
sužnjil, še bolj nase priklenil, ka-
kor kedaj prej. Njegovo trpljenje
ga je sililo do odpora; v tem ima
skupnost z vsemi tlačanimi vseh
stoletij. A velika razlika je v
tem: stroj, ki ga je zaslužil, mu
je dal tudi moč za odpor. Stroj
spaja delavec, prinaša jim orga-
nizacijo, vpogled v družabno živ-
ljenje lastnega razreda.

Novodobni delavec mora biti
bojevnik. Nove lastnosti, katere
je vsprejel, so bojevitost; drugih
ne potrebuje. Kar rabi bojevnik,
je upornost, neodvisnost duha,
ponos, disciplina in neomajena
zvestoba napram svojemu razre-
du. Predvsem mora imeti pogum,
ki se ne straši nobene nevarnosti.
Samo oni bojevnik, ki imajo te
lastnosti, postanejo zmagovalci.
In te bojevitost lastnosti črpa de-
lavec iz vpogleda v družabni raz-
voj, ki mu predočeva socialistični
ideal, prihodnost svobode in sre-
če, kakor cilj, do katerega pride
gotovo. Njegova bojevitost izha-
ja iz navdušenja za ta veliki
ideal; njegov ponos je ponos pri-
hodnjega svetovnega vladarja.

MALIKOV KIP.

Star svobodomislec je sedel za
mizo. Pred njim je stal, med fo-
tografijami in raznimi listi, maj-
hen, lončen malikov kip. A kipa
ni videl. Gledal je pred se in se
smehljaj. Bilo je smehljanje bo-
jevnika. Vse svoje življenje se je
bojeval — proti človeški veri in
praznoverju. Njegove lase so po-

stale sive, a v očeh mu je še ved-
no žarel svetel ogenj.

Čez nekaj časa se odpro vrata.
Nekdo stopi v sobo. Duhovnik.
Tudi njegove lase so sive, obraz
ima resen in mil.

Starček mu ponudi stol.

"Mir bodi z vami," je začel du-
hovnik.

"In z vami," je odgovoril svo-
bodomislec uljudno.

Oba sta nekaj časa molčala.

"Prihajam v imenu Gospodo-
vem," je začel duhovnik znova.

"Ne poznam nikakega gospo-
da!"

"V božjem imenu!"

"Ne poznam vašega boga."

"Če ga poznate ali me, vendar
je vaš bog in moj bog, stvaritelj
neba in zemlje."

Starček se je potrpežljivo sme-
ljaj, a odgovoril ni.

"Nisem prišel," je nadaljeval
duhovnik, "da bi česa zahteval.
Prišel sem prositi, ne radi vas sa-
maga, katerega spreobrne samo
nebo, če hoče, ampak radi nedolet-
nega otroka."

Starček je še vedno molčal, a v
čelo se mu je začrtala globoka
guba.

"Vaš vnuk vam je zapustil
majhno siroto. Stari ste. Dajte o-
troka v varstvo cerkvi, pustite ga
krstite, dovolite mu da postane
član cerkvene občine."

Starček je hipoma vstal. "Otrok
naj zraste svobodno, prost vsake-
ga praznoverja, prost zanjik —
prost, kakor jaz sam!"

Duhovnik se je smehljaj.

"Motite se, če menite, da ste
prosti — noben človek ni prost,
razun onega, ki je prostovoljni
hlapec v Kristu. Vi sami ste su-
ženj svoje nevere, kateri vsak dan
žrtvujete."

Starček se je smejal, zvonko,
brezskrbno.

"Če bi bilo temu tako, sem
vendar sam volil, sam izkušal,
sam zavrgel. In sam volil, izkuša,
zavrže naj tudi otrok."

"Če pa otrok umrje, predno
doseže možko starost? Če se po-
slovi s tega sveta nekrščen in ne-
odrešen grehov? Kako morete ta-
ko odgovornost prevzeti nase?"

Starček se je zravnal. "V resni-
ci imate dva boga," je rekel hlad-
no, "boga ljubezni in boga so-
vrštva; enega zasmehujete, ene-
ga molite."

Tudi si volasi duhovnik je vstal.
"Vidim, kako je," je rekel ne-
voljno. "Vas je zapletel hudobni
duh v svoje mreže. Malo upanja
imam, da boste deležni milosti.
Tudi moja dobra volja ne more
tukaj nič opraviti. Zdravstvuj-
te!"

Hitro se je obrnil, hoteč oditi
proti vratom. Pri tem se zadel s
konecem svojega plašča ob lonče-
ni kip, ki je stal na starčevi mizi.
Padel je na tla ter se razbil.

Sivolasa moža sta nemo zrla na
črepinje.

"Oprostite, da sem poškodoval
vašo lastnino," je povzel duhov-
nik. "Vidim, da je bil tujezemski
malik, h kateremu molijo ajdje v
svoji zaslepljenosti. Upam, da ni
imel velike vrednosti, in da nisem
napravil reelne škode, katero pa
rad poravnam. Na vsak način je
bila lončena podoba brez idealne
vrednosti za moža vaših nazorov,
prostega vere in — praznover-
ja!"

Stari svobodomislec je zami-
šljeno gledal na tla.

"Ne," je rekel, "nisem malika
oboževal in nisem molil k njemu
— bil je tukaj, da je težil moje
spise —, a sedaj je razbit; kako
morete reči, da niste razbili one-
ga, katerega častite, oziroma mo-
lite — nepoznanega boga?"

In uklonil je svoj stari hrbet in
skrbno pobral črepinje po tleh.

IŠČEM

svojega brata Ivana Bombač, ki
je bil pred štirimi leti v bolnici
za lažje umobolne v Pittsburghu,
Pa. Od tam je bil čez nekaj mese-
cev odpuščen kakor popolnoma
ozdravljen. Ker sedaj ne vem, kje
se nahaja, prosim rojake, ki bi
mogoče vedeli zanj, naj me toza-
devno obvestijo, ali se mi naj brat
sam javi.

Uršula Bombač,
1406 E. 43. St. N. E. Cleveland, O.

Vsak slovenski delavec
in napredno misleč človek
bi moral brati "Glas Svo-
bode" in se nanj naročiti.

Največji čudež današnjega dne.

Telegrafično pošiljanje denarja
v stari kraj za 50 centov.

Vsaki, kateri plača 50 centov več, kakor je navadno plačal pri po-
šiljanju denarja po pošti, pošlje zdaj lahko vsako svoto denarja tele-
grafično v stari kraj.

Denar je že drugi dan v Evropi nakazan in izplačan a šez 10 do
12 dni dobi pošiljatelj v Ameriki originalni receptis evropske pošte.
Prijemnik denarja v starem kraju ne plača niti vinarja, kadar prej-
me denar. Ni potrebno, da se mi pošlje evropska adresa prijema-
nika ali kako drugo naznani po prej. Nikdo drugi na svetu ne more
tako po ceni pošiljati denar brzojavno v stari domovino.

Puskusite in prepričajte se.

Denar pošljite meni po Money Orderu, čeku, ekspresu ali v regi-
strovanim pismu. Pišite po cenik in navodila.
Kdor mi pošlje naslovov, dobi lepo darilo.

IVAN NEMETH,
BANKIR

Biv. cesarski in kraljevski konsu!, agent.

457 Washington Street, New York, N. Y

EDINA VINARNA

ki toči najboljša kalifornijska
in importirana vina.

POZOR! Kedar kupite ga-
lon vina, ali več, tedaj Vam
ga pripeljemo na dom —
brezplačno!

Naše vino je izvrstno in kdor ga je pil, trdi, da ni še nikdar v
svojem življenju poskusil boljše kapljice.

Vsi dobro došli!

Jos. Bernard 1903 Blue Island Ave.

Telefon Canal 842.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo
iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoríš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti
mi te bomo zadovoljili.

V času dela in jela, spomni se na ne-delo in ne-jelo.

Vsakdo, ki ima nagon do kmetijstva, naj kupi kos zemlje!
Zemlja po vsej Ameriki bo postala v cenah enaka v Evropi in to
prej kakor se ljudem sanja. Jaz ne ponujam zemlje z lažmi, tr-
pentinogova olja iz korenin, nabiranja različnih rož in vseh ne-
mogočih laži, temveč kupi, ako več ne moreš vsaj 40 akrov zemlje
in na nji preživel boš vedno sebe in svojece na pošten način. Ni
države v Ameriki, katera bi se mogla meriti z Missouri v sploš-
nem kmetijstvu.

Prevzel sem 40,000 akrov najfineje ravnine, za naselitev.
Vsa zemlja je moderno kanalizirana po državi. Tukaj ponavlja-
la se bode stara pesem. Kar se danes nudi za \$16 akre, predno
mine 20 let se bode prodalo za desetkratno ceno. Ako se oglasi
dovolj Slovencev, rezerviram 10,000 akrov izključno za nje. Kar
je obdelane enake zemlje plačala je leta 1909 od \$50—100 v pri-
delku pavole, \$30—50 v koruzi itd. Kar se seveda lahko dokaže
s številkami državne statistike. Kaj je kmet in kaj je najbolje
plačan delavec v mestu? Prvi je prost gospod; kar snesti ne
more, proda in to za drag denar. Drugi je sužen družih. Zakaj
toraj ne postati prost in neodvisen? Pomislite, vaši otroci ne
bodo mogli zemlje kupovati, ker cene bodo previsoke in to naj
si vsak zapomni.

Vsa zemlja je enaka, vsa cena je \$16.00 akre, zraven železni-
ce, postaje ali pa vstran. Kjer koli te bolj veseli, tam ti je na
izbero. \$6.00 na akre takoj in ostanek na 6% obresti poljubno.
F. GRAM REALTY CO. NAYLOR, MO.

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.

toči PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ
vžitka za par centov s biljardno
mizo na razpolago. Vse to se dobi
v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Angleščina

brez učitelja! Slo-
vensko - Angleška
Slovnica, Tolmač
in Angl. Slov. Slovar stane samo \$1.00.
in je dobiti pri

V. J. KUBELKA

538 W. 145 St., New York, N. Y.

Pišite po cenik knjig!

Slovensko Delavsko Podporno in Penzijsko Društvo

Ustanov.

21. nov. 1909

DARRAGH, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.

PODPREDSEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.

TAJNIK: Fran Plazzotta, Madison, Pa. Box 23.

ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.

BLAGAJNIK: Jos. Klaužar, Adamsburg, Pa. Box 88.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.

JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.

BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

OVENELI CVET.

Manica Komanova.

Izkušnja nas uči, da čim lepša in finejša je cvetlica, tem rahlo-
čutnejša je in tem preje jo popa-
ri strupena slana. Zdi se mi, da je
prav tako s človeškim življenjem.
Koliko mladih, cvetočih, upoln-
nih bitij zapade dan na dan slani
neizprosne smrti, medtem ko sta-
rikavi in bolehlavi ljudje pokaš-
ljujejo leta in leta.

Taka cvetlica je bil mladenič
Zalokarjev Ivan, katerega spomi-
nu naj veljajo naslednje vrstice.
Ivan je bil sin posestnika in
mizarja. Ko je dovršil ljudske šole,
je vstopil takoj v očetovo de-
lavnično ter se vrlo dobro izužil
mizarjske obeti.

Že kot otrok je bil čudovito
ljubeč in lep. Z leti pa je rasla
tudi njegova lepota in v devet-
najstem letu bil je toli krasen
mladenič, da ga je bilo veselje
gledati. Postave je bil bolj šibke,
a precej velike, in ravne kot sve-
ča. V obraz je bil podoben bolj
cvetočemu dekletu kot mladeni-
ču. Kot sneg bela polt, rožna li-
ca, rdeči ustnici, drobni zobje,
vse mu je tako lepo pristojalo.
Najlepše pa so bile njegove oči.
Iz njih je sijala ona nepokvarje-
nost, ki jo žal zaman iščemo pri
večini mladine te starosti. Priku-
pil se je vsakomur na prvi hip.

V svojem dvajsetem letu se je
Ivan strastno zaljubil v svojo ne-
tjakinjo Milko. Toda bil je pre-
boječ in presramečljiv, da bi jej
bil takoj in naravnost razodel
svojo ljubav. Hodil je v posete k
Milkinemu bratu ter bil srečen,
ako se je mogel tudi z Milko ne-
koliko pogovoriti. Milka pa je bi-
la razumna deklica in je kmalu
uganila, da Ivanovi poseti velja-
jo več njej kakor bratu. Vedela
je, da jo mladenič ljubi in oboža-
va. In ko se je nekoč vendarle o-
junačil ter jej razodel, kaj čuti

zanjo, je bila že zdavnaj priprav-
ljena na to. Mirno mu je odgovo-
rila:

"Ivan, mlad si še. Stokrat se
še premisli!"

"Nikakor ne," se je rotil Ivan,
"ti si prva in zadnja, ki jo mo-
rem ljubiti. Za drugo ni prostora
v mojem srečju!"

"Ivan, tako govori vsak mla-
denič, stori pa drugače."

"Milka, nisem tak kot drugi.
Ljubezen, ki jo čutim zate, pone-
sem v grob."

In tako je Ivan še dalje zaha-
jal k Milki.

Omeniti moram, da je bila Mil-
ka glede ljubezenskih stvari pre-
cej hladna. Rada je sicer občeva-
la z Ivanom, toda prav tako rada
je kramljala z vsakomur, kdorkoli
je zahajal v hišo ter jej v družbi
bratovi kratil dolge zimske veče-
re.

"Pri očetu in materi mi je tako
prijetno," je dejala večkrat "in
pa saj ni treba, da bi se morale
vse pomožiti."

Ta njena hladnost je menda
podmetila Ivana še bolj. Vedel je
sicer, da bi osrečil najlepšo in
najbogatejšo mladenko v župniji,
ako bi jej ponudil roko in sree,
toda kaj so ga brigale druge. Go-
rel je le za Milko, živel le za njo,
ter bil strastno ljubosumen na vsa-
kega, kdor se jej je količkaj sku-
šal bližati.

Bilo je o Vseh Svetih. Nebo je
bilo oblačno in redke snežinke so
padale na množico, ki se je prav-
kar vsula iz farne cerkve ter dr-
la na pokopališče, da tamkaj ob
ozaljšanih grobeh po stari navadi
nekoliko pomoli za ranjce.

Jaz sicer nisem imela še na po-
kopališču nikogar, ki bi mu bila
dolžna okriti grob, vendar sem
šla za drugimi tjakaj. Zanimalo
me je oti nekaj lepo petje in ve-
dela sem, da na ta dan zapoje
pevec na grobeh ganljive žalostni-
ke.

Najprej so se vršile duhovske

ceremonije, za tem je sledilo pet-
je, potem me je ustavil tu pa tam
kak znanec, tako da se je že ve-
čerilo, ko sem stopila s pokopa-
lišča.

V tistem hipu pa me potiplje
za ramo — Ivan.

"Ali smem malo s teboj?"

"Da, Ivan, prav veselilo me
bo!"

In šla sva počasi proti moji roj-
stni vasi, pomenkovaje se to in
ono.

Razume se, da je prišla na vr-
sto tudi Milka. Ni mi zakrival
svoje vroče ljubezni do nje, pač
pa mi je tožila, da se ona vse pre-
malo meni zanj.

"Kaj praviš," mi je dejal in u-
prl vame svoje modre oči, "ali
me bo čakala?"

"Bodi miren, Ivan, jaz vem,
da te Milka počaka. Ne bo se mo-
žila prej, ne!"

"Oj, ti si teta njena, lahko go-
voriš dobro besedo zame pri njej.
Ubogala te bo!"

"Da, Ivan, vse poizkusim, le
bodi brez skrbi!"

Tako sem ga skušala potolažiti,
kajti smilil se mi je zaljubljeni
mladenič.

Pred našo hišo sva se ločila.

Še tisto zimo pa je začel Ivan
bolehati. Čutil je neko bolečino v
križu in utrujenost v nogah. V
začetku se ni dosti zmenil, toda
ker ga je bolelo vedno huje, se je
napotil k zdravniku. Zdravnik ga
je natančno preiskal ter končno
dognal, da bo treba operacije.

Ivan se je operaciji pogumno
podvrnil, ter jo tudi srečno pre-
stal. Vendar mu je zdravnik
strogo zabijeval, naj se skrbno
pazi, kajti ta bolezen zelo rada
vpliva na drob, kar je skusil že
pri mnogih slučajih.

Žal, da so se zdravnikove slut-
nje le prekmalu uresničile. Ivan se
je nekaj časa res bolje počutil.
A kmalu se mu je povrnila prejš-
nja slabost. Moral se je stalno
vleči, ter je začel pokašljevati.

Kotiko so si prizadeli skrbni
starši, da bi oteli ljubljenu si-
nu življenje! Klicali so mu mno-
ge zdravnike, lečili ga z vsako-
vrstnimi zdravili, a — zaman.
Ivan je hiral in hiral.

V boleznih sem ga večkrat obiska-
la, za kar mi je bilo zelo hvale-
žen. Tolažila sem ga, kakor sem
vedela in znala. Iz vsega njegove-
ga govorjenja sem spoznala, da
trdno upa še okrevati. Ni čuda!
Saj se onemogli starec, ki je sebi
in drugim le še v nadlego, nerad
mislil na smrt, kaj šele mladenič,
ki si v svoji neizkušenosti slika
življenje še vse lepše kakor pa je
v resnici.

Najraje se je pomenkoval o
Milki. Vkljub svoji boleznijo je
ljubil vroče, neprestano.

"Kako se ti danes zdim," me
je vprašal večkrat, "ali kaj bolje
izgledam?"

"Ivan, vedno boljši se mi zdiš.
Mislim, da boš kmalu zopet čil in
zdrav."

"No, to bo Milka gledala, ko
bom prvič po boleznijo zopet stopil
pred njo!"

"I seveda, le glej, da ji to ve-
selje kmalu napraviš!"

"Do tega časa mislim, da že o-
krevam, da pojdem z drugimi
fanti na nabor. To bo čez tri me-
sece."

"Oj, takrat ti pa napravi Mil-
ka tak šopek, da ga boš vesel."

"Če ga bo le hotela?"

"Bodi brez skrbi, Ivan, ti boš
imel njen šopek, nihče drugi!"

In veselja so mu začarele oči...

Taki so bili najini pogovori. Na
njegovo željo ga je posetila več-
krat tudi Milka, ki je imela za
časa boleznijo posebno sočutje do
njega. Prinašala mu je sveže šop-
ke rož, se šalila z njim, ter se
trudila na vse mogoče načine, da
bi mu vsaj nekoliko osladila zad-
nje dneve.

Nekoč mi javi njegova mati vsa
prepadena, da je Ivan posebno
slab. Odpravila sem se nemudo-
ma k njemu. In res, zaznalo se
mu je že na obrazu, da ni več da-
leč poslednja katastrofa.

Skušal mi je podati roko, a ni
več mogel. Prijela sem ga za ro-
ko ter mu jo rahlo potisnila pod
odejo. Sree se mi je krčilo v bo-
lesti, ko sem zrla ta upali, a še
vedno lepi obraz.

"Skoraj dvomim," mi je dejal
komaj slišno, "da bi še kdaj o-
zdravil."

"Ivan dragi, vse je še mogo-
če, dokler je človek živ!"

"Torej še upaš?"

"Zakaj bi ne upala. Mlad si in
vse se lahko še obrne na bolje."

Pogledal me je hvaležno s svo-
jimi milimi očmi, potem pa je
trudno zamajal.

Zdelo se mi je, da spi, zato sem
hotela tiho oditi.

Bila sem že pri vratih, a še en-
krat sem se ozrla nanj, v svesti
si, da ga vidim poslednjikrat.

Kake tri dni pozneje je prišla
Milka k meni v vas. Ravno sva se
zapletli v najživahnejši pogovor,
ko prihitel v sobo njen mlajši bra-
tec ter vzklikne ves v eni sapi:

"Zalokarjev Ivan je umrl!"

Dasiravno sem bila že davno
pripravljena na to, vendar sem
začutila v sree neizmerno boleči-
no. Molče sem se ozrla v Milko,
ki se je v tistem hipu že sklonila
k meni, naslonila glavo na mojo
ramo in — zaihtela.

Čutila je predobro, da je z Iva-
nom prejenjalo biti sree, ki jo je
ljubilo bolj kot vse drugo na sve-
tu.

Zopet se je približal dan Vseh
Svetih, in zopet smo šli obiskat
grobove naših ranjcev.

Ustavila sem se takoj pri vho-
du, kjer je bil nov, s cveticami
poraščen grob — grob Ivanov.

Na lepem, kamenitem spomeni-
ku je bila vdolana slika izza nje-
gove najlepše dobe. Ta slika je
bila tako živa, da sem si mislila,
zdaj pa zdaj bo stegnil roko pro-
ti meni ter veselo kakor včasih
zaklical: "Bodi zdrava!"

Toda bila je le slika, lepa, a
mrtva slika.

Na njegovem grobu so rastle
košate krizanteme, ki so obračale
svoje cvetove k tlom, kakor bi
hotele naznanjati ljudem, da tu

pod njimi vene telo, ki je cvetelo
nekdanj še vse lepše od njih.

Naslonila sem se na spomenik,
ter se zamislila nazaj v pretekli
čas.

Da, ravno danes leto je bilo...
Odhajala sem s pokopališča, ko
je pristopil tam pri ograji k me-
ni, poln življenja, poln mladeni-
ške lepote! In spreml me je do-
mov. Mnogo mi je imel povedati
med potjo. In čujem ga še danes:
"Kaj praviš, ali me bo čaka-
la?"

Da, Ivan, čakala te je, in te tu-
di pričakala. Toda ne ona, ki je
po njej tolikanj hrepelo tvoje
sree, ampak ona druga, katere si
se najmanj nadejal. Prihitela ti
je naproti, objela te s svojimi le-
denimi rokami, poljubila te s
košenimi čeljustmi, ter se tako
združila s teboj zaročenka, ki ti
je bila usojena — blede smrt.

Enkrat na teden

se morejo kopati ali pa iti v za-
por. Gornje povelje je izdal
zdravstveni odbor za mesto Peo-
ria, Ill., ki velja za vse prebival-
stvo, za delavce in evropejske še
posebno. Povelje sta podpisala:
Župan in policijski načelnik. —
Kjerkoli se nahajajo evropejski
delavci na stanovanju in hrani,
je povelje nabito v izbah, obedni-
cah itd.

Isto povelje pravi nadalje tu-
di, da morajo ženske enkrat na
teden poribati tla, očistiti in o-
tepsti vse preproge; prezračiti iz-
be vsak dan in držati dvorišče
popolnoma čisto, drugače bodo
aretovane.

V enem odstavku tega povelja
stoji tudi, da na eni postelji ne
smeta spati več kot dve osebi.

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM
POHISTVOM

624-628 Blue Island Avenue, Chicago

TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na
južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni
kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak
kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih o-
kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO IZ AVSTRO-
OGERSKE V NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Atlanta 30. July 1910 | M. Washington 31. Aug. 1910
Oceania 17. Aug. 1910 | Argentina 14. Sept 1910

Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča
Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklyn.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča
najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v
SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co.,

2 Washington St.,

New York, N. Y.

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim
društvam za izdelovanje dru-
štvenih znakov, gumbov, zastav
in vsakerih potrebščin. Izdelek
je najfinejši in najokusnejši, pri
tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za
pristnost in ekusni izdelek naročenih potrebščin.
Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

Najmodernejši fotografij-
ski závod v Ameriki

Izdelujemo slike v vseh
velikostih. Pridite k nam!

Nemecek

1439 W. 18. cesta
nasproti Č. S. A. dvorane.

Dr. E. C. COLLINS

ustanovitelj

Ako trpite na:

Želodenežne bolezni, slab
prebavi, drizgi, kolni
bolezni, ali ako imate
reumatizem, glavobol,
škrofeljne, hripavost,
naduho ali jetiko, srčno
napako, nervoznost
zlato žilo, kilo, ali bo-
lezen pljuč, jeter, ledi-
ušes ali oči. Napihje-
nost trebuha, katar v
nosu, glavi, vratu ali
želodcu. Trabluj, neu-
ralgijo, mazulje ali kake
druge notranje ali
vnanje bolezni, kakor
tudi tajne spolne bo-
lezni, pišite ali pa pri-
dite osebno, na naved-
eni naslov na kar
vam bode pomagano.

Pišite takoj danes po
jedno znamenitih in
prekornih od Dr. E. C.
Collins-a spisanih knjig,
katere dobite povsem
brezplačno.

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

Popolno Resnico in ne prazno Govorjenje

DOKAZUJEJO "SKUŠENI ZMOŽNI IN VEŠČI ZDRAVNIKI. Ni dovolj biti samo zdravnik ter imeti
razne oglase po časopisih. Naš ubogi, bolni Slovanski narod potrebuje, dobre večje in izkušene zdravnike
kateri jim zamorejo v boleznijo tudi resnično pomagati, ker naši bolni Slovenci ne morejo njih težko prislužen denar v neuspešne
svrhe pro metati ter prazne žepe neveselili zdravnikov polniti ter si z njih slabimi zdravili bolezen še bolj poslabšati.

ROJAKI! ne verujte sladkim in lepim besedam takih zdravnikov kateri se v malih ogasih in časopisih samo hvalijo
in pisarijo o njih veščostih, kateri ne morejo niti jednega povojnega slučajja njih zdravljenja dokazati.

Zdravnik. THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE so dobro poznati med vsem Slovincem. Ti zdravniki
se zrtvujejo že mnogo let za naš bolni Slovanski narod ter njih dobroto in zadovoljnost. Učili in prakticali so mnogo, mnogo
let tako da so sedaj zmožni, z najboljšim uspehom ozdraviti vsakovrstne bolezni najsibode še tako zastarane in zanemarjene
vseled nepravilnega zdravljenja in slabih zdravil, drugih zdravnikov. Na tisoče in tisoče zahvalnic, ter veselje in zadovoljnost
mnogobrojnih družin Vam to dokazujejo ter hvalijo poštvalno in uspešno delovanje teh zdravnikov.

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE sprejema samo najboljše, največje in najiskušene zdravnike
kateri prakticalirajo zdravila. Tu ga ni bolnika, katerega bi ti zdravniki odpustili nezadovoljnega in da bi mu ne bilo pomagano.
Zdravila katere zdravniki tega zavoda predpišejo so najboljše na svetu in katera nikdar svojega cilja ne zgreše ter vedno po-
magajo proti boleznijo.

Ako toraj trpite na kakoršni koli bolezni, najsibode nova, akutna zastarela ali kronična, ne čakajte dokler se ista še bolj
ne poslabša in da ne postane neozdravljiva, temveč poiščite si pomoč takoj in nemudoma.

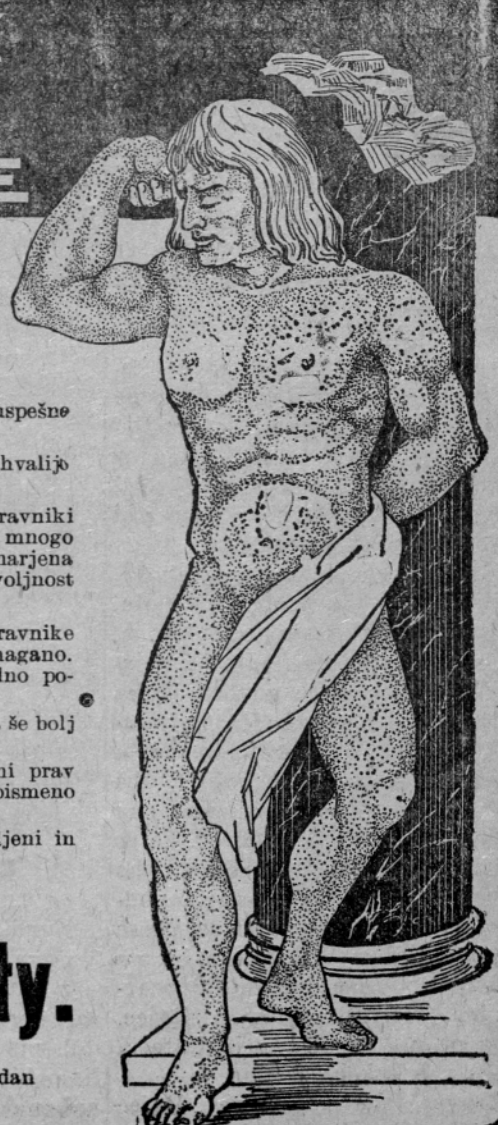
Ako zahteva Vaša bolezen takojšnjo pomoč, pišite ali pa pridite brez obotavljanja in čakanja. Ako ne veste sami prav
gotovo kaj da Vam manjka in na kakoj bolezni da trpite vprašajte zdravnike The Collins New York Medical Institute pismeno
ali osebno. Vam bodejo isti z veseljem in to popolnoma brezplačno razložili ter svetovali.

To je smoter in poštvalno delovanje zdravnikov tega zavoda, potom katerega postajajo vedno bolj priljubljeni in
slavni. Vsa pisma naslovite na: Dr. S. E. Hyndmann M. D. of

The Collins New York Medical Institute

140 W. 34th Street - New York City.

Uradne ure za osebne obiske so; vsaki dan od 10 do 5 ure popoldan. Ob nedeljah in praznikih od 10 do 1 ure popoldan
in vsaki torek in petek zvečer od 7 do 8 ure.

DOPISI.

Northeast Harbor, Me.
Cenjeni g. urednik: —

Že nekaj časa čitam Vaš list in z največjo pažnjo zasledujem gibanje ameriških Slovencev. Najbolj me seveda zanima semintje kakva razprava o verstvi in svobodomiselnosti, ker te so jako velike važnosti za naš narod; da, kar sree mi igra veselja in zadovoljstva ko prebiram v Glas Svobode razprave, članke in dopise. Posebno mora vzradostiti vsakogar, ko vidi med našimi navadnimi borilci za vsakdanji kruh tu v Ameriki tudi tako pogumne ženske, katerih dopise in razprave sem čital v vašem listu z največjim zanimanjem.

Nekoliko tri mesece je, ko sem v prvič videl Vaš list, katerega sem dobil na ogled od prijatelja. Verujite mi torej, da ga ne preberem samo enkrat, ampak po dva in trikrat zaporedoma, in komaj čakam da mi zopet pride. Pred par tedni ste tudi objavili, da če dobite zadostno število naročnikov, boste na jesen pričeli z dvakratno izdajo. V tem slučaju se Vam javim jaz z \$5.00 podpore, katero svoto bodem poravnal, kakor hitro se list razširi.

Zaeno Vas prosim, da mi sporočite pismeno (Vaše razmere za kar prilagam znamko. Škodilo tudi ne bi, ako izvem koliko naročnikov ima list, in koliko bi jih moral imeti za dvakratno izdajo.

V pričakovanju, da me kmalu obvestite bilježim s pozdravom na vse čitatele vrlega lista ter ostajam Vaš
Frank Ž.—v.

Dostavek uredništva: Obširnejše o goranjemu navdušenemu somišljeniku odgovorili v posebnem pismu. Ker pa razmotriva rojak F. Ž.—v vprašanje, s katerim se bavijo vsi naši naročniki in bralci, je naša dolžnost, dodati dopisur nekoliko pojasnila.

Naša najiskrenejša želja je, začeti že to jesen izdajati Glas Svobode po dvakrat na teden, če le mogoče, v isti obliki in obsežnosti, kakor ga izdajamo sedaj kot tednik. Umevno pa je, da bi nam s tem narasli ogromni novi stroški, katerih pri sedanjem številu naročnikov ne bi mogli znagovati. (Naši somišljeniki za list vse premalo agitujejo! Res je, čas je za uspešno agitacijo precej neugoden. Štrajk v Pennsylvaniji in Illinoisu nam škoduje bolj, kakor bi si kdo mislil. Dan za dnem dobivamo pisma od štrajkujočih naročnikov, naj za isto nekoliko potrpijo, da jo poravnajo, kakor hitro bode štrajk končan. Umevno je, da takim prošnjam radevolje ustrezemo. — A povesodi pa ni štrajka. V onih krajih naj bi se poprijeli agitacije somišljeniki, da nas podprejo z naročniki. Potem bomo lahko ustregli vsem in vspešneje delovali za slovenske delavce in oprostiti istih izpod kapitalistične sužnjosti.

Cleveland, O.

Cenjeni urednik "G. S."!

V dopisu v zadnji številki sem Vam poročal nekaj o začetku misijona, sedaj Vam hočem pa še naznaniti, kaj nam je vse povedal Rev. Bajec.

Odretil je, da pridig niso smeli poslušati fantje in dekleta skupaj. Naznanil je posebne dneve za fante, in posebne za dekleta. Tudi možje in žene so imeli posebne dneve.

Rad bi popisal Bajecov govor, katerega je govoril dekletom, a ne smem, ker vsebuje preveč podlosti. Povem Vam le toliko, da se tako nesramno, kakor je govoril Rev. Bajec v cerkvi, ne govori ni v javnih hišah prostitutk.

Se slabše je bilo v četrtek 17. julija, ko je bila pridiga za možje. Pri tej priliki je klobasal take, da so se poslušalci morali smejaati. V prvi točki je govoril Bajec o zakonski zvestobi. Razmotrivanje o tej je velikega pomena, a treba ga je pravilno rešiti. Pri tem je prišel Bajec na popolnoma krivo pot. Rekel je namreč, da se je mož zvezal z ženo, da mu bo verna družica in da bodeta podpirala drug drugega, ne pa, da se stopil v zakon le zato, da bi mu oskrbovala žena 10 do 20 boarderjev. Povejte nam, g. Bajec, kam pa naj gredo fantje, katerih je tu več kakor četrtnina.

Zraven tega se je Rev. Bajec tudi izrazil, da kateri gospodar ima kakšnega na stanovanju, da ga ima le zato, da je žena prepriščena boarderjem, ki delajo in

počnejo z svojo gospodinjjo, kar se jim poljubi ...

Vprašam vas, dragi čitatelji, ali ne more taka "pridiga" prineesti spora v dobre in poštene družine? Koliko mož gospodarjev je bilo pri tej pridigi, ki dosedaj niso o svojih ženah niti najmanj ne slabo mislili ter jih niso sumili, da bi gresile oziroma kršile zakonsko zvestobo.

Takoj drugi dan po pridigi je Bajec lahko občudoval sadove svoje bujskajoče pridige. Gospodarji, katerih žene so imele fante na stanovanju, so rekli svojim zakonskim družicam, naj odpovedo boarderjem stanovanje! In to radi tega, ker so jih poročili zase, in ne, da bi si boarderje mogoče kake nedostojnosti dovoljevali. Seveda, žene, poštene, so gledale in jokaje vpraševale može, kaj pomenijo te besede, a ti so še enkrat odgovorili, da so g. misijonar tako rekli. — Tako se je zgodilo pri več družinah. To lahko potrdi Rev. Bajec sam, saj je dobil pisma od boarderjev, naj jim preskrbi stanovanja, ker so jih na njegovo priporočilo izgubili.

Potem je g. Bajec tudi nekaj pravil, koliko dni vsak delavec v mesecu dela. Po njegovem mnenju 26. Nato je nadaljeval: "Ali vas ni sram, da delate 26 dni, a za cenke ne delate niti en dan?" To je večkrat ponavljal, kakor da je prepričan, da delajo vsi clevelandski Slovenci vsak delavni dan v mesecu. A tega ni omenil, da zasluži marsikateri delavec, dasiravno je bolezen v hiši, le po \$1.50 do \$1.60 na dan, in da je mnogo slučajev, ko ne more dati svoji družini niti jesti. Rev. Bajec je pa upil, koliko in koliko zasluži možje, da zapravljajo, mesto, da bi kaj podarili za hram božji.

Škoda se mi zdi popirja, in prostora v Vašem listu, da bi omenil še druge neumnosti, katere je izrekel Rev. Bajec. Pribijem naj le še sledečo njegovo nesramnost: Zadnjo nedeljo zjutraj pri prvi maši je omenil, da se poslovi drugi dan, v ponedeljek. Nato se je takole izrazil: "Zato vas prosim, prijatelji in bratje v Kristu, ker dobro veste, da nisem ves teden nič omenil ali prošil, za kakšno plačilo za svoj trud. Zato vam naznanim, da napravim danes zvečer kolekto, in s tem poravnam stroške, katere sem imel v Clevelandu. Toda, prošim vas, ne dajajte po 5 ali 10 centov, ker si lahko mislite, da sem več zaslužil."

Ali ni to nesramnost "božjega namestnika"? Vsak delavec je vreden svojega plačila, a nevredno je pastirja, svojim revnim ovčicam namigavati, naj kar celo kožo sledečo in mu jo dajo.

Premišlujte nekoliko o tem, rojaki, in prepričali se boste, da ni farška bisaga nikdar polna.

R.

Milwaukee, Wis.

Dragi urednik G. S.: —

Dovolite mi nekoliko prostora v Glasu Svobodo, da opišem nekoliko tukajšnje razmere. V Milwaukee je mnogo slovenskega naroda, ki dokaj dobro napreduje. Imamo moška podporna društva, in pred nekaj meseci se je ustanovilo tudi žensko, ki je priključeno S. S. P. Z. v Chicagu. Vendar moram ženske nekoliko pokarati, ker se vse premalo zanimajo za svojo dolžnost. Nesreča nikdar ne počiva in radi tega je uprav potrebno, da pristopajo tudi slovenske žene k društvu. Posebno velja to za milwaške, ker Milwaukee je prvo mesto, ki se bode v doglednem času otrslo črno-suknježev in kapitalistov. Le s složnostjo moremo kaj doseči in koristiti vsemu slovenskemu narodu. Zato pozivljam vse zavedne Slovence, da pristopijo k našemu Kristnemu društvu. Vstopnina in prispevki so majhna, a podpora v potrebi znatna.

Pozdravljam vse zavedne Slovence in Slovence po Ameriki.
L. Bastel.

Listnica uredništva.

Somišljenik v Virden, Ill. — Vašega dopisa ne bomo priobčili — barabo nečemo imeti ničesar opraviti. Mi onega lista ne dobivamo, da bi ga pa okoli lovili, pobirali ali celo komu jemali, kakor dela to zaplotar z našim listom, tega pa ne! Toliko možta in časti imamo še vedno. — Opetovano smo že tudi povedali, da nismo učenosti z lopato zajemali,

kakor svetovnonaobraženi matematik Joža.

Glede "literarne tatvine" naj zadostuje pojasnilo, da smo vzeli snov za članek "Svobodomiselnost in socializem" iz "Arbeiter Zeitung", ki izhaja v St. Louis, Mo. in ne iz nekega "Freidenkerja", kakor trdi zaplotar v svojem najvem listu. Pod člankom St. Louiskega lista ni bilo nobenega podpisa, in radi tega smo, da bi se kdo nad tem ne izpodtikal, deli pod članek *** zvezde, kar bi moral razumeti vsak pošten človek. Odkedaj je znamenje *** podpis uredništva, ve samo pošteni Joža!

Sider pa ne mislite, da je kdo naš sovražnik. Socialisti že ne, pač pa oni anarhist, stara brezbova babu, katero omenjate. Sam se je izrazil, da je naš smrtni sovražnik! Sedaj pa sami sodite. Zdravi.

— Da se že vnaprej zavarujemo, izjavljamo na tem mestu, da smo članek v zadnji številki "V potu svojega obraza" vzeli iz "R. P." v Ljubljani. Vrsto z označbo, da je pisal ta članek nekdo v R. P., nikakor ni šla v "formo". Tako je torej izostala. To povemo, kakor že omenjeno, da se ne bode zopet kdo zaganjal v nas in nam očital literarne tatvine.

ZA ŠTRAJKARJE v Westmoreland, Pa. so zložili posamezni člani društva št. 1 S. S. P. Z. v Chicagu, svoto \$4.25. Skupna svota dosedaj nabranega denarja \$40.46. Urav. Gl. Sv.

Popravek.

V dopisu iz Springfield, Ill. priobčenem v zadnji številki, se je vrnila pomota. Naznanili smo, da je darovalo za ponesrečenega sobrata M. Pekol društvo št. 36 v Oregon City, Ore. \$2.10. Pravilno je, da je nabral Fred Ogulin pri društvu št. 41 \$3.00.

ZAHVALA.

Na tem mestu se zahvaljujem S. S. P. Z. pri kateri je bil zavaran moj raniki brat J. Tavčar v Baltic, Mich. Omenjeni se je ponesrečil v jami in umrl. Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza mi je brez vsakega zadržka takoj izplačala smrtnino \$500.00 za kar jej na tem mestu izražam svojo zahvalo. Vseled vestnega in točnega uradovanja priporočam rojakom, da pristopajo k Slovenski Svobodomiselni Podporni Zvezi, oziroma k društvu, ki spada pod isto. "Zvezi" se še enkrat prisrčno zahvaljujem.

Mihael Tavčar, Baltic, Mich.

Vročnica povzročena po solncu.

Solnce ima veliko moč in dobrodejen vpliv na naše telo, in mi bi se morali več ali manj solnčiti; to ojačuje našo kri ter pomeni za nas v splošnem zdravje in moč. Vsekakor, ne potrebujemo kri po letu toliko streeže, kot je potrebuje po zimi, a paziti moramo, da si obvarimo slast in dober tek do jedil; kakor hitro opazimo pri tem kako spremembo naj se takoj rabi Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Ono daje slast in tek in ojači vse delujoče organe. To zdravilo je tudi velik pripomoček v vseh slučajih žlednih boleznih, kakor tudi prebavnih organov našega telesa, zato ker očisti te organe, zaeno pa jih tudi ojači. Rabite ga majhen vinski kozarec trikrat na dan, pred jedjo, in opazili boste dobrodejen vpliv. Dobili boste slast in dober tek, čisto kri in močne živce. Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu. Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

DR. RICHTER'S

"PAIN-EXPELLER"

Človek, ki trpi bolečine, je ravnotako brez pomoči, kakor razbita ladja na pečinah. Če bolehaš na revmatičnih bolečinah, nevaljajti, prehlajenjujiti, poskusi vdrnetje z

PAIN-EXPELLERJEM, priznano dobro domače sredstvo. Dobi se v vseh lekarnah po 25 in 50c. F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.

Pazite na varstveno znamko z sidrom.

IZPOLNITE ODREZEK SE DANES IN POSLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlete.

Ime.....

Pošta..... Država.....

50,000 KNJIŽIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma uspešno zdravi: Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, zgubitev moči, revmatizem in trganje v kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vranci, ledvicah in v mehuru. Ako ste zgubili nado in ako vam priseda zabavna denar dajati, tako pišite po ono **zdravilno knjižico**, katero vam nemudoma pošlemo in bodite uverjeni da o zdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekoristne knjižice. Ona vsebuje znanost, katero bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knjižica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštnino. Izpolnite dolenji odrezek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK SE DANES IN POSLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlete.

Ime.....

Pošta..... Država.....

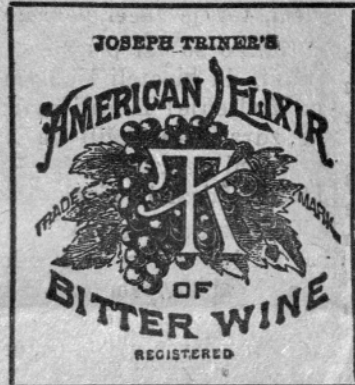
Dolgo življenje.

Naravno je, da človeštvo želi podaljšati si življenje, kar je najbolj mogoče in zaansteniki vsen dob so skušali iznajti takozvani življenski uvarek. Ker pa nam ni dano, da bi večno živili, pa lahko do gotove meje podaljšamo naše življenje. Vsi svetovni zdravniki se strinjajo v tem, da podlaga življenja je v prebavnem sistemu, to je v ohih delih našega telesa, skozi katere gre hrana. Ko hitro pa je kateri del tega zelo važnega sistema bolan, že celo telo trpi. Če nam pa je mogoče hitro ozdraviti ta bolni del, dobimo zopet naše zdravje in moč. Samo eno zdravilo je za vse bolezni prebavnih organov in isto je dobro poznano

Trinerjevo

Ameriško zdravilno Grenko Vino

Isto ni nobena skrivna medicina, pač pa je napravljeno iz dobrega, rdečega vina in importiranih grenkih želišč. Isto ne vsebuje nobenih škodljivih snovi in vsled ni popolnoma nič nevarno najnežnejšemu želodcu. Celu zdravi ljudi najbi sem in tja pili kupico, da si ohranijo prebavne organe v popolnem delovanju. To znanstveno zdravilo

Daje zdrav tek do jedi

krepi mišice in čutnice,

čisti kri,

napravi gladko obličje,

odstrani zabasanost,

povspeši čilost in ognjevitost,

daje nemoteno spanje,

in daljša življenje.

Istega sme rabiti vsak član družine, od najstarejšega do najmlajšega, za kar se neda reči o drugih zdravilih. Čistost in pristnost istega je jamčena po U. S. Ser. št. 346. Tisice priporočil najuplivnejših oseb potrjuje zdravniško vrednost tega zdravila. Zdravniški nasvet, pa pošti, zastonj! Pišite v domačem jeziku:

JOS. TRINER,

1333-1339 So. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Čitatele opozarjamo na Trinerjev hrvaški in slovenski brinjavec, importiran in čizdelek.

ITALIJU

ADRIATIC

po staro i najsigurnijoj

CUNARD LINIJI

POSTAVLJENA 1840 GOD

Ogrska-Američanska usluga

Od New Yorka do Fiume preko Gibraltara, Genove, Napolisa i Trieste

Novo Moderni utvrđeni šifovi

CARPATIA, - 13,600 TONS
PANNONIA, - 10,000 TONS
ULTONIA, - 10,400 TONS

* Jedne Close Cabina \$60 (dolara) do Naplesa \$65.00 (dolara) do Trieste i Fiume

CUNARD STEAMSHIP CO., Ltd.

S. E. Cor. Dearborn & Randolph Sts.

CHICAGO

ili kod svakog obližnjeg agenta.

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obuval najnovješe kvalitete po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Banke

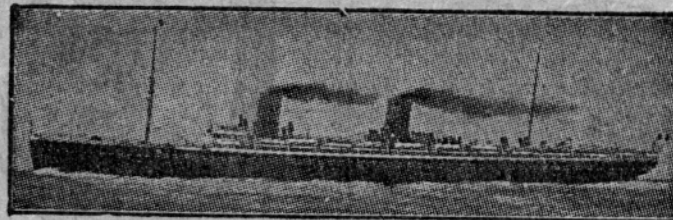
Svobodomisleci! Naročajte, priporočajte in razširjajte naš list! — Vsak naročnik naj pridobi vsaj enega naročnika! — Bodite povsod širitelji njegovega poštenega prizadevanja!

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP | La Touraine 20.000 HP

Chicago, nov parnik 9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Pristanišče 57 North River vzhodje 15th St., New York City

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.

A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Kasparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$3,000.000.00

GLAVNICA . \$200.000.00

PREBITEK . \$100.000.00

Prve in edine češka državna banka v Chicagu. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifrate in posojujemo denar na posestva in zavarovalne polise.

RAZNO IN DRUGO

V Gabrijah pri Celju izcimil se je legar.

Obesil se je na Jožefovem griču v gozdu bivši pleskar v West-novi tovarni I. Šaden. V tovarni so ga odpustili in to je najbrž gnalo moža, ki ima 12 otrok, v smrt.

Rudarska stavka je izbruhnila v Labinju v Istri zaradi krutega postopanja z delavci od strani uradnikov.

Rusko-japonska pogodba, s katero si obe državi vzajemno garantirata svojo posest v vzhodni Aziji, je podpisana.

Peki v Gorici so napravili končno pameten korak ter znižali cene kruha na 40 in 36 v. Vseled tega goriški magistrat dalje ne naroča več kruha iz Trsta.

Toča je padala po ribehberski občini ter napravila precej škodo; zadela je Preserje in tudi del Brj. Škodo je napravila tudi v Vel. Žabljah.

Dvanajst oseb utonilo. Ob severnovzhodni obali Islandije se je potopila islandska ladja "Kjerstine". Dvanajst oseb je pri tem utonilo.

Stavkati so začeli 4. julija vsi ljubljanski mizarji. Zahtevajo boljše plačo. Pogajanja med delodajalci in pomočniki se še vrše. Stavkajoči pomočniki ne kale nobenega javnega miru. — Mizarji so se že vrnili na delo, ker so se sporazumeli z delodajalci.

Grozovit čin. Železniški uslužbenec, Chauvin, v Naneyju na Francoskem, je s sekuro ubil svojih pet otrok, nakar se je obesil. Dejanje je storil v obupu, ker ga je žena zapustila.

Vojak in stotnik. Brambovski pešpolk št. 5 iz Pulja je bil na vajah v Kozini. Pri teh vajah je neki pešak 8. stotnije petkrat ustrelil na svojega stotnika, a ga ni zadel. Vojaka so takoj aretovali.

Duhovnik obsojen na 30 let ječe. Katoliški duhovnik, o katerem smo že poročali, Adorni, in ki je umoril duhovnika Costantinija z namenom, da ga okrade, je bil obsojen pred poroto v Rimu na 30 let ječe.

Z gnojnimi vilami zaboden je bil Štefan Kovačič, delavec južne železnice, in sicer v desno roko. On pravi, da ga je neki neznani železniški delavec brez povišanja poškodoval.

Neubogljivi priorji. — Priorji španskih samostanov se nočejo pokoriti španski vladi ter predložiti civilnim oblastvom perzonalij oseb, ki se nahajajo v samostanih. Najbrže imajo gotove vzroke in — skrivnosti.

Kritično stanje na Portugalskem. Oficirji že več nego en mesec dobivajo le del svoje gaže. Vseled dekreta o zvišanju carinske tarife za inozemske ladje je v portugalskih pristaniščih več nego 30.000 delavcev brez kruha.

Pomiloščenje Milana Ivanke. Bivši slovaški državni poslanec Milan Ivanka je bil zaprt v državni kaznilnici v Caezu, kaznovan v daljši zapor zaradi hujskanja proti madžarskemu narodu. Cesar mu je odpustil ostalo kazen.

Italijanski šolski zakon. Rim, 7. julija. Parlament je sprejel novi šolski zakon, s katerim se ljudsko šolstvo podpravi in potem šel na počitnice.

Zveza čeških korespondentov in časnikarjev na Dunaju. Dunaj, 7. julija. Na Dunaju živijo češki korespondenti in časnikarji ustanove svojo posebno zvezo.

Grozovit detomor. V Stolnem Belemgradu na Ogrskem je delavka Mihalie pred očmi svojega triletnega sina umorila svojega štiri mesece starega dojenca. To-liko časa je tolkla z njem ob tla, da mu je glavo popolnoma razbila. Morilko so zaprli.

Kaznovani laški iredentisti. Ko so svoj čas izgnali italijanskega urednika Manfronija iz Rive, so mu njegovi prijatelji priredili slavnosten banket, na katerem je prišlo do burnih iredentovskih demonstracij. Vseled tega so notarja dr. Constantinija za šest mesecev od uradovanja suspendirali, rezervni poročnik Christoforetta je pa izgubil svojo oficirsko črto.

Nova strategična železnica v Italiji. Novo progo Ostiglia-Campasampiero-Treviso zahteva 250 poslancev laške zbornice po za-

htevi generalnega štaba. To bo važna črta ob avstrijski meji.

V Makedoniji nadaljujejo z razoroževanjem ljudstva. Orožje jemljejo kristjanom. Mohamedancem, ki so večinoma bosenski priseljenci, pa dajo orožja, kolikor ga kdo hoče.

Grozna toča je napravila veliko škodo po raznih vaseh okoli Podgrada v Istri. Uničila je polja in travnike. Ljudstvo je obupano.

Grozovita rodbinska drama. V Ballydrumu na Irskem se je zgodila grozovita tragedija. Ko je 13letni deček Tomaž Moose prišel do svojega doma, je videl pri oknu, kako je njegov oče s sekuro pobil svoje ostale štiri otroke. Deček je šel po pomoč. Ko so pa sosedi prihiteli, je nečloveški oče trem otrokom že glavo odsekal, četrtemu pa prerezal vrat. Vzrok tega grozovitega umora je maščevanje nad ženo, ki ga je pred kratkim zapustila ter ušla v Ameriko.

Ta pa zna. Dekan Unterlugauer v Labodski dolini na Koroškem je razposlal klerikalnim zaupnikom okrožnice, v katerih vabi pobožno ljudstvo na veliko romanje v Št. Lenart v Zgor. Labodski dolini. Tam bo najprej maša, potem pridiga in za pridigo politično zborovanje. Popoldne se vrši velika ljudska veselica na katoliški podlagi, to se pravi: Ljudje bodo pili in žrli v čast božjo tako, da se bodo valjali po jarkih.

Bombni atentat. Lisabona, 9. julija. Med banketom, ki ga je priredil v svoji hiši bankir Zalar, do čast svojim političnim prijateljem, je eksplodirala bomba, ki je bila položena pod mizo. Dva udeležencev banketa sta mrtva, 13 jih je težko ranjenih in en del hiše porušen.

Milijon kron odpovedan nemški šparkski v Ljubljani. Nemški šparkski v Ljubljani se njena "prijaznost", ki jo je pokazala do udeležencev mladine, začenja bridko maščevati. 5. julija ji je bilo odpovedano za milijon kron vlog!

Ljubljanski škof in njegov oskrbnik. Pri deželnem sodišču ljubljanskem se vrši zopet obravnavo o pravdi, ki teče med ljubljanskim škofom in bivšim oskrbnikom gornjegrajske graščine. Ta obravnavo je samo nadaljevanje one, ki se je že vršila pred nekaj meseci in proces tudi sedaj še ne bo končan. Zanimiva pa je ta pravda, ker podaja uprav strašno sliko gospodarstva na tej graščini. Škof Jeglič je v nekaj letih to bogato graščino za sto let uničil.

"Čudež". Rim, 7. julija. V Rimu se je zopet pripetil "čudež" in sicer pred spomenikom Giordano Bruna. Tja je prišel nek pohabljenec, nakrat pa je začel kričati, da je ozdravel in da ga je ozdravila Madona. Takoj se je nabrala velika množica brumnih ljudi, ki je postavila takoj Madoni altar. Prišli so pa tja tudi drugi, namreč nasprotniki takih čudežev, ki so dokazali, da se "čudež" sploh ni zgodil, ker "pohabljenec" sploh nikdar pohabljen ni bil.

Zaneten požar. Nedavno tega se je vnel hlev posestnika Franceta Jaklja na Dovjem. Požar se je tako brzo razširil, da ni bilo mogoče rešiti niti gospodarskega oročja, ter je uničil spravljeno seno in slamo. Jakelj ima 4000 K škode, zavarovan je bil pa le za 1600 K. Sumi se, da je ta ogenj zanetil Juri Savbah, žagar iz Kranjske gore, ki je bil aretovan in tamošnjemu sodišču izročen.

Nezgoda. Nedavno je 14 let stari Andrej Zupan, misarski vajenec na Koroški Beli, peljal na ročnem vozičku nekaj sena za svojega mojstra. V bližini železniške stražnice mu pridejo nasproti šolarčki, s katerimi se je malo poigraval. Obesil se je na železniško zatvornico, katere se je dvignila in fanta tako poglavi udarila, da je nezvesten obležal. Smrtnonevarno ranjenega dečka so prenesli domov.

Avstrijska kultura v Bosni. V seji bosansko-hercegov. dež. odbora je bila enoglasno sprejeta resolucija posl. Ljuba Šimića, katere zahteva, naj se prekliche odredba bosanske vlade, da je prepovedano poučevati ljudi, ki ne znajo ne čitati ne pisati branja in pisanja. Uradni koresp. biro je to resolucijo čisto zamokkal, ker se strmuje. Bosna je namreč glede šolstva na slabšem ko Rusija v svojih najbolj zapuščenih

gubernijah in se more v tem oziru meriti le še s Portugalko.

Škofovsko posestvo v Djakovu. Tega posestva je 36.753 oralov: visokega gozda 20536 oralov, nizkega 4.715, gozdnih pašnikov 928, livad 9759, vinogradov 22, za sadje 12. Gozdarstvo je razdeljeno v dva glavna distrikta: djakovski in semejski. Vlastelinstvo ima 18 uradnikov, 200 uslužbencev razne vrste ter 40 gozdarjev. Volov redijo okoli 270, konj 400, 4500 ovac, 1400 prešičev, goveje živine 400. Dohodki so ogromni, vrhu tega dobiva škof pa še obresti iz neke glavnice, ki znaša 3.000.000 K.

Ljubeznjiv župnik, ali pretepač šolskih otrok. Na Bučki je župnik učenca v šoli tako pretepel, da je njegov oče vložil na podlagi zdravniškega spričevala tožbo pri okrajni sodnji v Krškem. Župnik je pred razpravo še grozil očetu, da ne bo njegovih otrok nikdar več poučeval in tudi ne pogledal, ako ne odstopi od tožbe. Pri sodni obravnavi pa je bil obsojen na 12 ur zapora, ozir. pet kron kazni. Ko bi kmet tako otroka pretepal, stavimo, da bi sedel najmanj tri tedne!

Avstrijski vojaki prekoračili laško mejo. "Corriere della sera" poroča, da so avstrijski cesarski lovci prekoračili pri Asiago na Tirolskem laško mejo. Dva laška finančna stražnika sta opazila v okolici kraja Termini oddelek avstrijskih cesarskih lovcev pod poveljstvom oficirja, ki so mejo prekoračili. Nek laški finančni korporal je zapovedal avstrijskim vojakom, naj se vrnejo na avstrijsko ozemlje. Avstrijski vojak niso temu ugodili, temveč so obkolili laške finančne stražnike. Potem je hotel avstrijski oficir na podlagi zemljevida dokazati, da se nahajajo na avstrijskem ozemlju. Laški finančni stražniki so protestirali proti temu. Na to so se avstrijski vojaki vrnili.

Srbsko-turška nerazporazumljenja. Odnosaji med Srbijo in Turčijo so bili zadnji čas jako dobri. Toda že so začela turška oblastva preganjati srbski element v Stari Srbiji. Komaj se je Jusuf Izvedin vrnil v Carigrad, že so prepovedali edini srbski list v Turčiji "Vardar". Srbskega vladiko Vičentijo so internirali, nekaj duhovnikov in uglednih mož so na smrt obsodili, ker niso hoteli izročiti orožja, čeprav so bili samo Arnavti k temu prisiljeni. Srbe se kar v masah zapira, srbske šole in cerkve se zatvarjajo, srbske vasi zažigajo. Torej nič kaj dobra predznamenja za balkansko zvezo.

Huda žena. Klerikalni poslanec, bivši svobodomislec prof. Verstovšek, ima zelo hudo ženo. Kadar se ji kaka soseda zameri, jo pa — pretepe. To ni seveda čisto nič čudnega; kakor se je mož na stara leta navzel lemenatarskega duha, tako se je navzela njegova žena gorinjskih pretepaških navad. Nekega dne je svojo sosedo, Katarino Toš, posestnico vile v Mariboru, tako obdelavala, da je Toševa omedlela. Pri mariborskem sodišču so bili pa mnjenja, da se nikakor ne spodobi za poslančevego gospo soprogo, da bi zmerjala in pretepavala svoje sosede, zato so jo obsodili na 20 K globe.

Svojo ženo umoril? Poroča se: Posestnik Franc Noč iz Most pri Zirovnici je našel svojo dekle na skednju mrtvo. Kakor je dognala komisija, ki je bila v dveh urah na licu mesta, je bila dekla Marija Martinjak nasilno umorjena. Zločinec je moral spremiti umorjenko z Jesenic v Moste in je ž njo šel spat na hlev gospodarja, pri katerem je umorjenka služila. Na hlevu se je na vsak način izvršil zločin. Sum je letel takoj na umorjenkinoga moža, vseled česar se ga je tudi zaprlo na Jesenice. Kolikor se do danes ve, mož še danes ne prizna umora, nad svojo ženo, ampak kakor okolščine kažejo ne bo noben drug storilec, kakor umorjenec mož sam. Značilno je to, da je bil še ob devetih zvečer v gostilni na Jesenicah z ženo skupaj, odšel z njo ven in se povrnil šele ob eni ponoči nazaj v isto gostilno. Torej je imel časa štiri ure, da je spremil ženo v Moste, ki so oddaljene od Jesenic 1¼ ure, tam umoril ženo in prišel zopet nazaj na Jesenice. Morilec je porinil nož umrli v desno stran v vratu in napravil 6 cm dolgo in ravno toliko globoko rano. Kana kaže tako kakor bi bil storilec izpučen mesar.

Resnica je!

Kdorkoli Slovencev je pošiljal

denarje v staro domovino

se je prepričal, da so ti točno in vestno tja dospeli v 11.-13. dneh.

Kdorkoli Slovencev se je obrnil na tvrdko

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.,

ali na njeno podružnico

6104 St. Clair Ave. N. E., Cleveland, O.,

da je bil vedno dobro postrežen in za svoje novce dobil tudi,

kar mu je šlo.

Severova Zdravila so pripravljena po predpisih na temelju pravilnih ih znanstvenih načel.

TELESNA MOČ

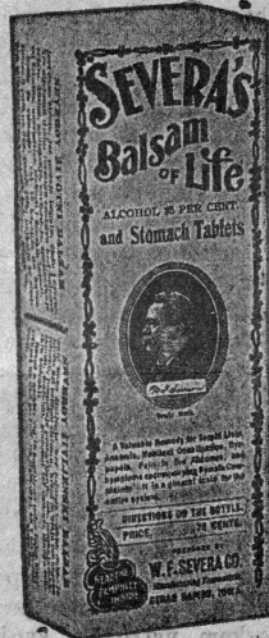
pojema z leti starosti, ampak lahko si ohraniš telesno moč in se občuvas raznih bolezni vsled starosti, ako uživaš

Severov Življenski Balzam.

Povrača moč prebavi, tako da ves ustroj krepi in poživlja. Izpodbuja oslabela in otrpla čreva, tako pospešujoč izločevanje obrabljene in puste tvarine. Pomaga naravi pri čiščenju krvi.

Dragoceno krepilo za stare in mlade obeh spolov.

Cena 75 centov.

Kupujte Severova Zdravila od svojega krajevnega lekarnika ali trgovca. Pazite, da se nahaja ime "Severa" na vsakem zavoju.

Zdelani živci

vedno slabo vplivajo na telesno zdravje. Vsa telesna prebavila trpe vsled nedostatne živčne sile. Zato je zanesljiva živčna tonika zares potrebna.

Severov Nervoton

prav uspešno povrača moč živčevju. Pomirjevalno vpliva na živce, teši razdražbo živčnega ustroja, preganja nespečnost, potlost, glavobol in splošno živčno onemoglost. Cena \$1.00.

Prva pomoč

za kite, mišice, živce, meso, kadar so prenapete, izvinjenje, odrgnjene, otisnjene ali kakorkoli poškodbe, da se pojavi bolečina in vnetje, je

Severovo Olje sv. Gotharda

ki brž olajša bolečino. Nekoliko obkladov zmanjša otekline ter kmalu povrne poškodovan delom njihovo pravo podobo in prejšnjo moč. To je splošno domače zdravilo za bolečine in poškodbe. Cena 50c.

Naš zdravniški oddelek vam je na uslugo. Svet zastoj.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

ODVETNIK

PATENTI

CARL STROVER

1009-140 Washington St. CHICAGO. TEL. 3980 MAIN

Dobra Unijska Gostilna, kjer se dobijo

mirzel in gorak pripravi Jos. S. Stastny

2005 Blue Island Ave. delik. Dvorana za društvene in unijske seje, in Vruha dvorana za koncerte, ženske in zabave.

SALOON

z lepo urejenim keglščem in sveže Schoenhofen pivo priporoča

ANTON MLADIČ,

937 Blue Island Ave. Chicago Ul

Kedar

potrebujete obleke ali obuče, za se ali vaše dečke tedaj pridite k nam. Največja zaloga moške obleke, srajc klobukov in spodnega perila na zapadni strani.

Cene zmerne. Unijsko blago. Izdelujemo obleke po naročilu.

J. J. DVORAK & Co.

1853-55 Blue Island Ave.

Telefon Canal 1198.

Velika francoska revolucija 1789 do 1815.

I. Od začetka revolucije do Napoleona.

V narodni skupščini so se čim dalje oddolžneje pokazale razne stranke, ki so se tudi po svojih sedežih ločile druga od druge. Na desni strani sedeli so zmernejši, ki so se zopet ločili v "royaliste", ki so kralju hoteli povrniti vso nekdanjo moč, in v "monarhiste", ki so želeli, da bi kraljevo oblast omejili dve zbornici, kakor na Anglaškem. Na levi strani pa so bili prevratniki, od katerih so zmernejši ali "konstitucionalci" hoteli ohraniti novo ustavo "republikanci" pa zahtevali popolno ljudovladno. V sredi sedela sta Mirabeau in Sieyès, ki se na nobeno stran nista oddolžila, dasi je prvi bolj naginjal na desnico, drugi pa na levo. Med republikanci se je že zdaj pokazal odvnetnik Robespierre, najstanovitnejši zagovornik Rousseau-ovih nauk, ali njegova beseda še ni mnogo veljala; smejali so se mu, kadar se je oglašil. Poslanci ene in iste stranke shajali so se med seboj v posebnih shodih ali "klubih", v katerih so se posvetovali, kako da bodo kako stvar v narodni skupščini vsi enako in složno zagovarjali in branili. Teh shodov udeležili so se tudi volilni in drugi možje, ki so bili istih mislij s stranko. Najimenitnejši je bil klub republikanski ali jakobinski, ki se je shajal v nekdanjem samostanu redovnikov Jakobincev, po katerih so tudi privrženec republikanske stranke zvali Jakobince. Prvi mož v jakobinskem klubu bil je Robespierre, a poleg njega sta se najbolj oddolževala odvnetnik Danton in zdravnik Marat, ki takrat še nista bila poslancea. Marat kot zdravnik ni imel sreče pri gospodi, pa jo je zato strašno čutil ter se popolnoma sprijaznil s priprostim ljudmi, katerim je kar očitno na ulicah delil zdravniško pomoč svojo. Tudi je izdal "ljudskega prijatelja", časopis, v katerem je z neznanom predzgodnjem udrihal po gospodi ter sploh po vsakem, ki se je z imetjem, z znanjem ali s kakšno drugo lastnostjo ločil od siromaka in neomikanega prostaka. Kakor prej rovarji v "palais royal", tako so odslej Jakobinci v svojem klubu snovali upore in nemire ter v ta namen po vsem Francoskem ustrojili svoje podružnice, katerih je naposled bilo kakih šest sto. Jakobinski klub v Parizu je neprenehoma dopisoval podružnicam ter jih učil, kako naj v svojem kraju ljudi pridobivajo za republiko ter rujejo zoper kralja in vladno njegovo. Ob enem pa so podružnice "matici" svoji v Parizu pridno poročale o republikanski stranki po deželi, ter tudi razodevale posebne želje svoje. Tako so pariški rovarji po vsem Francoskem razpeli svoje mreže ter si pridobili toliko moč, da je dolgo časa nobena sila ni mogla ukrotiti. Rudeča kapa in rudeč pas bila sta zunanje znamenje Jakobincev, ki so bili strah in groza vsakemu poštenemu Francozu.

Prvo delo, ki se ga je narodna skupščina po svojem prihodu v Pariz lotila, bila je preuredba državne uprave. V ta namen so vso Francosko čisto z njo razdelili v tri in osemdeset departementov ter jih okrstili po gorah in rekah, a do dobrega so odpravili zgodovinska imena starih dežel; departemente razdelili so na okraje, okraje pa na srenje. Vsak francoski državljan, ki je splošno pet in dvajset let in je na leto plačeval najmanj po tri franke davkov, imel je pravico voliti volilne možje, a ti so potem volili državne poslance, katerih je v prihodnje bilo sedem sto pet in štiri deset. Srenjske uradnike in sodnike volili so volilec izmed sebe, uradnike okrajev in departementov pa izmed volilnih mož. Po vsem Francoskem bilo je štiri milijone volilec, ki so ob enem bili tudi narodni brambovi. Narodna skupščina v Parizu določevala je, koliko ima kak departement plačevati davkov; v departementu so ta davek razdelili na okraje, v okraji na srenje, a v srenji na posamezne plačevalce. Davke je srenjska oblast sama pobirala ter jih oddajala okrajnemu glavarstvu, ki jih je izročilo departmentski oblasti, a ta

jih je poslala v Pariz. Srenja imela je popolno samoupravo; morala je skrbeti za mir in red, za ceste, za bolnišnice ter sploh za vse javne naprave; a imela je pravico sklicati narodno brambo ter tudi druge vojske, če jih je kaj bilo v srenji. Pariz je po svoji velikosti bil en departement, ki se je ločil na osem in štiri deset sekcij ali okrajev. Volitve poslancev in uradnikov ponavljale so se vsako drugo leto. Vsa Francoska se je po tem tako rekoč razcepila na kakih dva in štiri deset tisoč malih republik, v katerih ni bilo niti enega kraljevega uradnika. Da to ne velja, so treznili in umni možje v narodni skupščini odkritosrečno povedali; a skušnjava je prav kmalu dokazala, da so resnico govorili.

Kaj je po vsem tem še ostalo kralju? Prav nič, nego da je podpisoval sklepe in naredbe narodne skupščine. Ni se več smel zvati "kralj francoski", ampak le "kralj Francozov", kar je pomenilo, da je prvi uradnik v državi. Ravno zato vzeli so mu vsa posestva ter mu določili plačo od pet in dvajset milijonov frankov na leto. Le vojsko napovedati in mir sklepiti dovolili so mu tudi zana-prej. To pravico je kralju rešil Mirabeau s prepričevalno svojo besedo, ali Jakobinci so ga zaradi tega psovali izdajalca. Res, da je Mirabeau od 10. maja 1790 od kralja dobival stalno plačo, zato da mu je služil in ga zagovarjal, kakor je vedel in znal. Toda to ni bilo nepošteno, kajti Mirabeau se nikakor ni dal pokupiti, ampak ravnal je vedno le po svojem prepričanju, po katerem je od prvega začetka branil kralja in kraljestvo na ustavni podlagi.

Prva stvar v državnem gospodarstvu je denar; kedar tega zmanjka, niti najumnejši minister ne more gospodariti. To je najbolj sprevidel Necker, ko Francoska ni imela več vere, da bi mogla kje na upanje vzeti, narod pa ni hotel in tudi ni mogel davkov plačevati. Karkoli je Necker poskusil, vse mu je spodletelo. Tu je narodna skupščina po nasvetu autunskega škofa Talleyranda sklenila, da se imajo prodati vsa cerkvena posestva, a zato da bo v prihodnje država plačevala duhovnike. Katoliška cerkev imela je na Francoskem zemljišč, ki so bila vredna čez dve tisoč milijonov liver. Vse to so jej zdaj vzeli, a odpravili so ob enem vse samostane in zatrli vse cerkvene redove. Toda v negotovih tedanjih razmerah jih ni bilo, ki bi takoj pokupili toliko zemljišč, država pa ni mogla biti brez novecev. V tej zadregi je Mirabeau nasvetoval papirnat denar, tako zvane "assignate" ali nakaznice, katere je človek mogel zamenjati za kos cerkvenega zemljišča, če ni imel vere v nje. Dokler ta denar ni presegal vrednosti cerkvenih posestev, imel je veljavo kovanih novecev; ko pa assignati niso več imeli poročstva v zemljiščih ter jih je naposled bilo za kakih sedem in štiri deset tisoč milijonov liver, izgubili so malo da ne vso vrednost. Če je kdo kupil par črevljev, pa ni imel kovanega denarja, moral je v assignatih plačati za nje petnajst do dvajset tisoč liver! Potem ko je narodna skupščina cerkvi vzela vse premoženje, izdelala je tudi novo naredbo za duhovnike, ki so odslej bili čisto vezani na državo. Vsak departement je imel svojega škofa, katerega pa ni imenoval papež, ampak volilec določenega departementa izvolili so si ga sami. Ravno tako so volilec okraja sami izvolili svoje župnike in druge duhovne pastirje. Izvoljeni duhovniki morali so vsi, bodi si škof ali kaplan, prisesti zvestobo narodu, kralju in ustavi. Papež Pij VI. ter velika večina francoskih škofov in drugih duhovnikov niso hoteli priznati te naredbe. Tudi Ljudevik XVI. se je dolgo branil, ali protest Necker sili je vanj, Jakobinci so se grozili, a Lafayette s svojo stranko ni odjenjal, dokler se kralj ni udal ter zoper svoje prepričanje podpisal novo postavbo za duhovne. Da bi bil do dobrega poravnat vsak razloček med stanovi, je narodna skupščina zatrla dedinsko plemstvo, ter bivšim plemenitnikom ostro povedala naslove, grbe, posebne

obleke za služabnike, ter sploh vsako zunanje znamenje nekdanje njihove časti. Niti "gospod" ali "gospa" nisi smel nikomur več reči, ampak samo "državljan" in "državljanica". Ta prepoved je zopet mnogo plemenitnikov gnala čez mejo.

V narodu pa so omenjene pre-naredbe obudile veliko veselje; saj so mu bile dokaz, da je odzvonilo starim krivicam. Ravno se je bližala obletnica razdejanja bastilje in ta dan sklenili so v Parizu posebno svečano praznovati. Z nepopisljivim navdušenjem delal je priprave, kdorkoli je mogel, in niti v Parizu živeči tujeji niso hoteli zaostati za domačimi. Nemški baron Klotz, ki se je popolnoma navzel brezverskega in republikanskega duha ter se prekrstil v "državljan A-nacharsis-a", nabral je šestdeset ljudi, jih preoblekel v vse mo-goče oprave raznih narodov sveta ter šel z njimi v narodno skupščino. Stopivši pred poslance, rekel je, da so zastopniki vesoljnega človeštva prišli z njimi prositi visoko zbornico, če bi se smeli udeležiti prelepe svečanosti, s katero bo francoski narod praznoval svobodo svojo. Pametni možje so se smijali tej neumnosti, narodna skupščina pa je lažljivo poslanstvo prav lepo sprejela ter mu uslišala prošnjo. Ni pa bilo brez pomena, da so iz vse Francoske prišli zastopniki v Pariz. Vsaka srenja, vsak vojaški polk in vsi brambovi poslali so po nekoliko mož, da bi se tako ves narod mogel pobratiti. In bilo je res, kakor da bi bili vsi enih mislij; isti kralj bil je dobre volje. V sredi širokega "Martovega polja" nasuli so precej visok grič, na nj postavili oltar, a okoli in okoli razpeli šatorje ter namestili sedeže za vse, ki so se imeli udeležiti zavezne slovesnosti. Ko je pa napočil težko pričakovani dan 14. julija, so že na vse zgodaj topovi in zvonovi napovedali veselje narodni praznik, a na sto tisoč rado-vednih ljudi hitelo je, da ne bi ničesar zamudili. Ob desetih dopolne začelo se je imenitno opravilo. V svečanem spredu prišla je najprej meščanska bramba, za njo poslanci narodne skupščine, potem zastopniki departementov in srenj, a naposled kralj in kraljica z otroci. Zdaj je autunski škof Talleyrand stopil k oltarju ter pel veliko mašo, pri kateri mu je streglo dve sto duhovnikov, med tem ko je dvajset tisoč umetnikov s petjem in glasbo povzdigovalo splošno navdušenje. Po maši je Talleyrand blagoslovil nove zastave vseh tri in osemdesetih departementov, a na to začelo se je priseganje; Lafayette, predsednik narodne skupščine, poslanci in vsi ostali zastopniki prisegli so zvestobo "narodu, postavam in kralju". Na prestolu sedeč prisegel je kralj, da bo z vsemi močmi branil sedanjo ustavo; kraljica pa je povzdignila malega kraljeviča, kakor da bi tudi on prisegel. "Prisegamo! Živio kralj! Živela kraljica!" donelo je iz tisoč in tisoč grlo nepregledne množice, in zopet so grmeli topovi in zvonili zvonovi po vsem pariškem mestu. Kakor pijani od radosti in zadovoljstva so se ljudje drug drugega objemali, in ni bilo ne konca ne kraja navdušenemu vriskanju. Vse je bilo pozabljeno in vsakdo je mislil, da se začelja nov srečen čas.

Dalje prihodnjic.

Dopisi.

Claridge, Pa.

Štrajk v Westmoreland Co. še vedno ni končan, in kakor se vidi tudi še ne bode, ker štrajkujoči premogarji se ne dajo niti za las umakniti pritisku od strani premogovih baronov, kateri sedaj hočejo uporabiti najslabša sredstva, da bi zlomili štrajk, s tem da potom deputirani streljajo mirne štrajkarje na javnih cestah in one kateri z njimi simpatizirajo, more v njihovih stanovanjih. Kakor znano je bil ustrelen zavratno dne 13. julija zvečer Jakob Patla, rodod Poljak, po deputatu John Sneling iz Manchesterja, O. Jacob Patla se je v družbi več drugih štrajkujočih premogarjev podal na miljo oddaljeni križpot blizu Claridgea, ker je bilo pričakovati seabov, kateri so imeli dospeti v avtomobilih. Imeli so namen, pregovoriti jih, da bi se vrnili in ne hodili na našo škodo opravljati delo, katero smo mi pred štirimi meseci odlo-

žili. Toda pričakovanih skabov ni bilo, ker nas je baje nek kompanijski agent "nafulal", in pripravi priliko za drugi ugodnejši čas. Mi smo, hodeč gori in doli po cesti, bili popolnoma mirni — kar so tudi priče poslednj v coron-erjevi preiskavi potrdili, — kar pride iz bližnjega gozda prej omenjeni deputy Sheriff, kateri nas je z odurnimi besedami pozdravil in nam velel, da se mu naj s pota spravimo. Naslonil se je ob plot in nas opazoval — izbiral si je namreč svojo žrtev. Mi smo se seveda umikali vsak po svoje in opazovali deputaja, kateremu se je svetlikal iz žepa velik revolver (nekateri tudi pravijo, da je imel še enega, posebej zavitega v papir). Ko pride že prej imenovani nesrečnež z nekim drugim memo njega, odide za njim na križpot kjer ga je butil s pestjo, rekoč, da mu glavo odstreli. Istočasno ga je tudi s štirimi strelji ustrelil. Tudi na druge je streljal, toda k sreči ni nobenega pogodil. Ko je izpraznil revolver, se je spustil v beg in tudi nazaj streljal na one, kateri so tekli za njim. Na svojo srečo je bil dovolj hitrih nog in ubežal je v bližnji gozd na kompanijskih barakah in ga odvedli v zapore v Greensburg, kjer je, ko so ga zasilili, trdil, da je moral streljati v samoobrambi, ker se ga premogarji z revolverji, kamenjem in koli napadli. Toda vse to mu ni pomagalo nič, ker nebroj priče je pod prisego pozneje izpovedalo, da mu ni nikdo kaj žalega storil ne z besedami in še manj s kakim orožjem. Tako boče čakal morilec termina velike porote v augustu, ki mu bodo odmerila, kar je zaslužil. Seveda po navadi se takim lopovskim morilecem pod zaščito kompanije nič žalega ne stori. Zato bodo gledali odvnetniki organizacije U. M. W. of A. da se kaj sličnega ne zgodi.

Veliko demonstracijo napravil je pogreb nesrečnega J. Patla, katerega se je udeležilo čez 5.000 štrajkujočih premogarjev iz raznih krajev Westmoreland Co. kateri so dospeli z godbami in z nebroj zastavami. Takega pogreba in toliko ljudi, kateri se bore za svoj kruh, Claridge še nikdar niti ni videl.

To je nekoliko uplajvalo na skabe — katerih par dela, — da se za par dni niso pokazali na delo. Ako pomislimo, kako jim je moralo pri sren, ko je moral njihov sotrpin ali njihov rojak prezdaj leži v prerani grob; padel je kot žrtev kapitalistične samopake nisti. Bojeval se je štiri doli mesece za delavske pravice dočim so med tem časom skabje z črno dušo in umazano vestjo delali za kapitaliste in jim pomagali moriti. Tako mora delati le človek, kateri ima pasjo pamet in zverinsko sree.

K sklepu tega opomnim vse štrajkujoče rojake, da naj ustrajajo. Ne bo dolgo, ko pride do odločitve. Le pogum. Drugim pa kateri nameravajo v Westmoreland delo iskati, naj se še enkrat toliko oddaljijo od Westmoreland kot so sedaj, da nam ne bodo škode delali.

Pozdrav onim kateri so sedaj prizadeti v 4-mesečnem štrajku. G. U. B. X. Poročevalec.

Dne 14. julija je Connellsville Coal and Coke Co. priznala unijo in ugodila premogarjem. To je prva družba dosedaj v Westmoreland Co. Kdaj jej slede druge??

Na električnem stolu.

New York, N. Y. 26. t. m. V jetnišnici Sing Sing sta morala včeraj zjutraj končati na električnem stolu dva zločince. Oba, ki sta morala plačati svoja hudodelstva s smrtjo, sta bila nemški pek Carl Lohse in Italijan Giuseppe Gambaro.

Nemec Lohse je zapeljal svojo lastno hčer in jo spolno izrabljaj. Ko ga je njegov sin stavil na odgovor, je ustrelil hčer ter ranil sina. Zato je bil obsojen na smrt. Star je bil 58 let.

Italijan Gambaro je ustrelil svojega brata, ker mu ni hotel dati denarja.

Cenik knjig,

katere se dobe v zalogi

"GLAS SVOBODE" Co.

1518 W. 20 Street, Chicago, Ill.

Cankarjevi spisi:		Burska vojska	
Vinjeta	\$1.30	Avstrijski junaki	75
Jakob Ruda	60	Znamenje štirih	30
Za narodov blagor	\$1.00	Veliki trgovec	60
Knjiga za lahkomišljene ljudi	\$1.25	General Lavdon	30
Kralj na Betajnovi	\$1.00	Črni bratje	25
Hiša Marije Pomočnice	\$1.00	Andrej Hofer	20
Gospa Judit	\$1.00	Prince Evgen Savojski	25
Nina	\$1.00	Viljem baron Tegetthoff	30
Krpanova kobila	\$2.00	V tujih službah	50
Hlapec Jernej	75	Na bojišču	40
Zgodbe	\$1.00	Marjetica	50
Za križen	\$1.50	V gorskem zakotju	15
Ob zori	\$1.50	Iljada	75
Kurent	90	Krištof Kolumb	25
Hlapci	\$1.00	Uporniki	60
Kersnikovi spisi:		Vojska na daljnem vzhodu	\$2.40
Cykamen, I. snopič	\$1.25	Zadnja kmečka vojska	80
Agitator, II. snopič	\$1.25	Odkritje Amerike	\$1.00
Na žerinjah, III. snopič	\$1.25	Gozdovnik 2 zvez. skupaj	90
Lutski ljudje, IV. snopič	\$1.25	Materina žrtev	50
Rošljin in Verjanko, V. snopič	\$1.25	Popeštev	20
Jara gospoda, VI. snopič	\$1.25	Babica	60
Gospod Janez, VII. in VIII. snopič	\$2.50	Robinson	60
Berite novice, IX. snopič	\$1.75	Pripovedi o Petru velikem	80
Kritika-Komentar XII zvez	75	Pod turškim jarmom	20
Trdinatovi spisi:		Štiri povesti	20
Bahovi huzarji	\$1.50	Izdajavec	60
Bajke in povesti, I. zvezek	\$1.00	Križem sveta	30
" " " II. "	\$1.00	Zlatarjevo zlato	\$1.00
" " " III. "	\$1.00	Miklova Zala	40
" " " IV. "	80	Zmaj iz Bozne	50
" " " V. "	\$1.25	Pri stricu	40
" " " VI. zvez.	\$1.25	V delu je rešitev	30
Jurčičevi spisi:		Knez črni Jurij	20
I. zvezek	60	Nikolaj Zrinjski	20
II. "	60	Na krivih potih	40
III. "	60	Domači zdravnik	60
IV. "	60	Pravila dostojnosti	20
V. "	60	Slovenski pravnik, vez.	\$2.80
VI. "	60	Občna zgodovina, skupaj 5 de- lov	\$7.50
VII. "	60	Kitajci in Japonci	60
VIII. "	60	Ročni slovensko-angleški in an- gleško-slovenski slovar	60
IX. "	60	Avstralija in nje otoki	75
X. "	60	Razpoka	\$1.00
XI. "	60	Ponižani in razžaljeni	\$1.50
Sienkiewiczovi spisi:		Luči	75
Rodbina polaneških v 3 delih	\$5.00	Ruska moderna	\$2.00
Mali vitež v 3 delih	\$3.50	Ben hur	\$2.25
Potop I. in II. zvezek	\$3.20	Iz knjige življenja II. zvez.	\$1.50
Križarji v 4 delih	\$2.60	Vaška kronika	85
Za kruhom	15	Stepni kralj Lear	60
Z ognjem in mečem, v 4 delih	\$2.50	Straža	\$1.25
Brez dogme	\$1.50	Islandski ribič	60
Stritarjevi spisi:		Z viharja v zavetje	\$1.00
Pod lipo	60	Relief	\$1.00
Jagode	60	Slučaji osode	75
Lešniki	60	Beračica	20
Zimski večeri	60	Mladost	40
Knezova knjižnica:		Božična noč	40
I. zvezek	40	Kiržali	80
II. "	40	Pot za razpotjem	\$1.50
VII. "	50	Novele in črtice	\$1.80
IX. "	40	Pod spovednim pečatom 2 knjigi	\$2.30
X. "	40	Pred nevihto	30
XI. "	40	Strahovalci dveh kron 2 zvez.	\$1.00
XII. "	40	Barvaste črepinje	30
XV. "	75	Mož Simone	\$1.00
Tavčarjeve povesti:		Malo življenje	50
I. zvezek	\$1.35	Deteljica	30
II. "	\$1.35	Oče naš	75
III. "	\$1.35	Doktor Holman	25
IV. "	\$1.35	Tartarin iz Tarascona	60c
V. "	\$1.35	Trije mušketirji	\$2.50
Tolstojevi spisi:		In dvajset let pozneje	\$3.00
Rodbinska sreča	40	O te ženske	\$1.00
Ana Karanina	\$3.20	Grof Monte Cristo I. zvezek	\$2.00
Kazaki	80	" " " II. "	\$2.00
Venec slov. povesti:		Dama s kameljami	\$1.00
III. zvezek	60	Preko morja	40
IV. "	60	Korotanske povesti	60
V. "	60	Čez trnje do sreče	60
VI. "	60	V znamenju življenja	75
VII. "	60	Bolgarija in Srbija	75
VIII. "	60	Utrinki	\$1.00
IX. "	60	Dolina krvi	\$2.10
Zabavna knjižnica:		Tolstoj in njegovo poslanstvo	30
13. zvezek	50	Veliki punt	80
14. "	30	V naravi	60
15. "	30	Zadnji rodbine Benalje	75
16. "	75	Iz nižnj življenja	50
17. "	40	Blagor na vrtu cvetočih	75
20. "	75	Dve noveli	50
Knjižnica Nar. zal. v Celju:		Rdeči smeh	75
I. zvezek	40	Mali lord	80
II. "	\$1.00	Kratka zgodovina	50c
Razni drugi spisi in prevodi:		Kako pišejo ženske	\$1.50
Moment	\$1.50	Navihanci	\$1.25
Spomini	\$1.00	Znancel	\$1.00
Iz naših krajev	\$1.25	Jari junaki	\$1.25
Obsojenci	\$1.25	Ljudska knjižnica 3. zvez.	30
Igračke	\$1.00	Andrejčkov Jože 8 zvez. skupaj	\$1.50
Tilho in drugi	\$1.00	Naš dom 8 zvezkov po	25
Reformacija	50	Zločin in kazni skupaj 3 knjige	\$5.25
Spolne bolezni	25	Zarnik I. zvezek	50
Dodobra gospodinja	\$1.50	Solnce in senca	15
Primož Trubar	50c	Človek in pol	\$1.25
Dobra kuharica	\$3.00	Posnitve, Askerc	\$2.00
Medvedji lov	50	Stara Devica	30
Kapitan Žar	60	Kacijanar	70
Na divjem zapadu	60	Morski razbojnik	\$1.25
Džungl	\$1.00	Lazarič Lindarski	80
Na rakovo nogo	50c	Kako sem se jaz likal	60
Srce	\$1.00	Grča, igra	50
Slovenski fantje v Borni, 3 zvez. po	75	Quo Vadis, vezan	\$2.75
Marica	40	Fra Diavolo	30
Spominski listi	25	Pariški zlatar	25
		Musolino	35
		Skrivnosti srca	60
		Skrivnost najdenke	30

Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke po en ali dva centa. Poštalina je pri vseh teh cenah še vrhata.